Woensdag 26 Januari 1916. Tweede Jaarg. Nr 26 — Prijs: 5 Centiemen door geheel België

Het Vlaamsche Nieuws

Het best ingelicht en meest verspreid Nieuwsblad van België. - Verschijnt 7 maal per week

ABONNEMENTSPRIJZEN:
Per week ..... 0.35 Per 3 maanden 3.75
Per maand ..... 1.25 Per 6 maanden 7.50
Per jaar ..... 14.—

AFGEVAARDIGDEN VAN DEN OPSTELRAAD:
Dr Aug. BORMS, Alb. VAN DEN BRANDE
met vaste medewerking van Dr A. JACOB
BUREELEN: ROODESTRAAT, 44. ANTWERPEN. Tel. 1990

AANKONDIGINGEN:
Tweede bladz., per regel 2.50 Vierde bladz., per regel.. 0.50
Derde bladz., id. 1.— Doodsbericht ..... 5.—
Voor alle annoncen, wende men zich: ROODESTRAAT, 44.

DE OORLOG

Verscherping der Engelsche blokkade

Londen, 24 Januari. — De « Times » en de « Daily Mail » beginnen de week met een hernieuwing van hun veldtocht voor een verscherping van de blokkade, welke gelijk men weet Woensdag in het Lagerhuis ter sprake zal komen.

Telegrammen uit Skandinavië waarschuwen echter tegen een te overijld handelen. Te Stockholm wordt de ophanden zijnde verandering in de Engelsche blokkade druk besproken. De stemming schijnt daar hoe langer hoe bitterder en bezorgder te worden. De nijverheid lijdt onder gebrek aan grondstoffen. De regeering schijnt tot de slotsom te zijn gekomen, dat het eenige middel om alle behoeften, die het land noodig heeft, te krijgen is dat men tot een uitbreiding van het stelsel van het ruilen van uitvoervergunningen overgaat. Dat is ook de reden voor het thans uitgevaardigde uitvoerverbod voor houtpulp. Men wil daardoor de handen van de regeering versterken en een grondslag voor onderhandelingen over concessies scheppen.

In Noorwegen is men ook zeer geprikkeld over de belemmering in den aanvoer van grondstoffen voor de binnenlandsche nijverheid, niettegenstaande er van daar maar heel weinig naar Duitschland doorsijpelt.

In Denemarken heerscht eveneens groote ontevredenheid en verwacht men algemeene ontstemming als de blokkade nog verscherpt mocht worden.

New York, 24 Januari. — Naar uit Washington aan de « Associated Press » wordt gemeld heeft de regeering der Vereenigde Staten bezwaar gemaakt tegen de toepassing van de Britsche wet tot het beletten van handel met den vijand, daar de Amerikaansche handel er door getroffen wordt.

Duitsch watervliegtuig boven Dover

Londen, 24 Januari. — Het Persbureau maakt bekend dat een Duitsch watervliegtuig vanmiddag om 4 uur over Dover is gevlogen. Het is door alle afweerkanonnen onder vuur genomen en door twee Engelsche vliegtuigen achtervolgd.

De kapitulatie van Montenegro

Daarover schreef o.m. het « Journal des Débats »:

De billijkheid gebiedt te erkennen, dat er voor Nikita I eenige verzachtende omstandigheden bestaan en op de bondgenooten (der entente) zelf een gedeelte van de verantwoordelijkheid voor de laatste gebeurtenissen te werpen valt. Zoo de Serviërs al op trage wijze gesteund zijn, de Montenegrijnen hebben in het geheel geen steun ondervonden.

De strijd in Montenegro

Oostenrijksch-Hongaarsch legerbericht

Weenen, 24 Januari. — Officieel:

Gisteren avond hebben wij Skoetari bezet. Eenige duizenden Serviërs, die de bezetting vormden, hebben zich teruggetrokken zonder het tot een gevecht te laten komen.

Bovendien zijn onze troepen gisteren in den loop van den dag Niksits, Danilowgrad (beide ten Noordoosten van Cettinje) en Podgoritsa binnengerukt.

De ontwapening van Montenegro is tot dusver zonder wrijving gegaan. Op sommige punten hebben Montenegrijnsche afdeelingen het verschijnen van onze troepen niet afgewacht, doch reeds tevoren de wapens neergelegd, om naar huis te kunnen terugkeeren.

Op andere plaatsen heeft verreweg het grootste deel der ontwapenden de voorkeur gegeven aan krijgsgevangenschap boven den toegestanen terugkeer naar hun woonplaatsen.

De bevolking heeft onze troepen overal vriendelijk en niet zelden feestelijk ontvangen.

Buitensporigheden, die bijv. te Podgoritsa zijn voorgekomen, hielden op zoodra de eerste Oostenrijksch-Hongaarsche afdeeling was opgedaagd.

De toestand in Griekenland

Omtrent den toestand in Griekenland meldde de korrespondent van de «Times» te Athene Zaterdag, dat het gebrek aan steenkool zich blijft doen gevoelen. Te Larissa heeft men de electrische verlichting der stad geschorst en te Athene blijft de verlichting beperkt.

Volgens de bladen zullen de in Griekenland gemaakte gevangenen onder toezicht van de Grieksche regeering geplaatst worden. Hun aantal bedraagt ongeveer 2500 en zij zullen op een eiland geïnterneerd worden.

In het midden der vorige week heeft de kwestie van de op Grieksch grondgebied gemaakte gevangenen het onderwerp van gedachtenwisseling van den Franschen en den Engelschen gezant met met Skoeloedis uitgemaakt. Omstreeks twee maanden geleden heeft Bulgarije, door bemiddeling van den Nederlandschen gezant te Athene, het voorstel gedaan om krijgsgevangenen uit de gevechten tusschen de Bulgaarsche en Franscho-Engelsche legers, tot aan het eind van den oorlog in Griekenland te interneeren. Dit voorstel werd in beginsel door de bondgenooten (der entente) aanvaard en Donderdag hebben zij in dien zin een voorstel aan de Grieksche regeering gedaan.

In den loop van het onderhoud hebben de beide gezanten Skoeloedis verzekerd, dat er alle voorzorgen genomen zouden worden om te voorkomen, dat de besmettelijke ziekten, welke epidemisch heerschen onder de Servische troepen, die op Korfoe gaan landen, over het land verspreid worden.

Zij hebben voorts aan den minister-president medegedeeld, dat de maatregel, waardoor het mogelijk wordt gemaakt, dat er tarwe en kolen ingevoerd worden binnen de grenzen van de behoeften van het land, niet bij uitzondering voor Griekenland getroffen is, maar voor alle onzijdige landen.

De gevechten in de lucht

Londen, 24 Januari. — In het Lagerhuis heeft Tennant in een overzicht van de verrichtingen der vliegers op het Westelijk front meegedeeld, dat het aantal Britsche vliegtuigen, de laatste vier weken verloren gegaan, 13 bedraagt; de Duitschers hebben stellig 9 en waarschijnlijk 11 verloren.

Onze vliegers hebben zes bomaanvallen gedaan, de Duitschers dertien.

Officiëele Legerberichten

VAN DUITSCHE ZIJDE

Westelijk gevechtsterrein

Berlijn, 25 Januari. — Officieel:

In Vlaanderen nam onze artillerie de vijandelijke stellingen onder hevig vuur. Patrouilles, die op enkele plaatsen in de stuk geschoten loopgraven van den vijand binnendrongen, stelden hierdoor groote verliezen vast, namen eenige gevangenen en maakten 4 mijnwerpers buit. De kerktoren en de kathedraal van Nieuwpoort, die den vijand goede waarnemingsposten boden, werden platgelegd.

Ten Oosten van Neuville vielen onze troepen, in aansluiting met suksesvolle mijnontploffingen, gedeelten van de voorste loopgraven aan, maakten 3 machinegeweren buit en namen meer dan 100 gevangenen. Dikwerf bevolen vijandelijke tegenaanvallen tegen de veroverde stellingen, hadden een treurigen aanvang. Slechts enkele kloekmoedige soldaten verlieten hunne loopgraven. Zij werden neergeschoten.

Duitsche vliegtuigeskaders vielen de militaire instellingen van Nancy en de vliegershaven dier stad, evenals de fabrieken van Baccarat aan. Een Fransche tweedekker viel bij Saint Benoit, ten Noordwesten van Thiaucourt met zijn inzittenden ongedeerd in onze handen.

Russisch gevechtsterrein

Berlijn, 25 Januari. — Officieel:

Russische aanvallen werden op verscheidene plaatsen gemakkelijk afgeslagen.

Balkanfront

Berlijn, 25 Januari. — Officieel:

Niets nieuws.

VAN OOSTENRIJK-HONGAARSCHE ZIJDE

Russisch gevechtsterrein

Weenen, 24 Januari. — Officieel:

Niets nieuws.

(Zie vervolg « Oorlogstelegrammen » op de 2e bladzijde.)

Over de Tentoonstelling Hoeven en Landelijke Woningen

I.

EERSTE INDRUKKEN

Sedert veertien dagen wordt, in heel Antwerpen deze tentoonstelling aangekondigd door een plakbrief, die er niet al te fraai uitziet. Het ontbreekt hem vooral aan faktuur, aan eenheid, aan eene eenvoudige opvallende vormensamenstelling. De bedoeling der inrichtende vereenigingen ware voorzeker een betere reklaamplaats waardig geweest.

Thans is de tentoonstelling geopend, en wat hoeveelheid betreft is er overvloedig veel: de catalogus vermeldt 535 nummers.

Wat hoedanigheid aangaat, daarover zullen de artikels handelen, die ik hier hoop aan te wijden.

De tentoonstellingzaal van 't Koninklijk Kunstverbond is gansch gevuld met schetsen, fotografische opnamen en opmetingen van bestaande hoeven en landelijke woningen, alsook enkele ontwerpen van voorloopige gebouwen.

De groote feestzaal is voornamelijk gevuld met ontwerpen voor moderne landwerkerswoningen en hoeven.

Wanneer ik bij het doorloopen der tentoonstelling denk aan het programma dat opgemaakt werd, vind ik het wel jammer, dat er vooral voor de tweede groep, die voorstellingen van bestaande gebouwen zou geven, waarvan het voorbeeld, bij den heropbouw niet te volgen is, zóó weinig ingezonden werd dat het niet afzonderlijk als groep kon samengebracht worden. Of toch? Want, helaas! zoovele van de door onze huidige bouwmeesters ingeleverde ontwerpen, kunnen maar al te goed als voorbeelden dienen waar het navolgen ten strengste van af te keuren is. Daar echter later meer over.

Een tentoonstelling als deze, moet vooral als van opvoedkundige beteekenis beschouwd worden. Indien de heerschende bouwtoestanden goed waren, zou het publiek in zulke tentoonstelling enkel een middel tot kunstsmaak-ontwikkeling moeten vinden. Doch thans schijnen ook vele bouwmeesters, evenzeer als het groote publiek, nog noodig te hebben zich een ernstige én kunst- en smaakopleiding te moeten aanschaffen. Ik vrees bijna de ernstige vraak te moeten stellen, of het wel wenschelijk is, dat de geteisterde buitenlieden, deze tentoonstelling, ik meen het gedeelte met de moderne ontwerpen, bezoeken. Zij kunnen er zeer weinig degelijks vinden, en het degelijke is, natuurlijkerwijze, het eenvoudige. Daar, zooals genoegzaam bekend, de meerderheid van het ongeschoolde publiek juist het overversierde verkiest, zou het gevolg misschien wel kunnen negatief zijn. Er bestond mogelijkheid iets te doen. Maar er was moed toe noodig, veel zedelijke moed en durf. De vele onschoone, ondegelijke plan- en ontwerpen-inzendingen hadden een afzonderlijke groep II moeten vormen. Dan hadden oningewijde bezoekers vasten voet kunnen krijgen. In elk geval, het werk door de inrichters te zamen gebracht, verdient een ingaande studie, en, mits een weinig voorlichting, met eenige aanwijzingen, zou het ook te hopen zijn, dat het groote publiek van elken sociale stand door veel bezoek zijne belangstelling toone. Want dat de tentoonstelling belankwekkend is, is niet te ontkennen.

Veel goeds, zooniet uitsluitend goeds is er te zeggen over de eerste groep, die vooral tot doel heeft te trachten, door een vereenignig van alle soorten dokumenten het bouwkundig karakter onzer landstreek vast te stellen. Onbetwistbaar is dit het belangrijkste gedeelte der tentoonstelling. Maar hoe komt het dat eigenlijk geen kunstenaars met schilderijen of teekeningen medegewerkt hebben? Werden die niet uitgenoodigd? Buiten de groote, zeer belangrijke reeks schetsen en waterverfschilderingen van den overleden Frans Van Leemputten, en enkele zichten in pastel en waterverfschetsen van een paar anderen, is alles werk van bouwkundigen en met een bouwkundig oog gezien. En dit is jammer, want het had wel tot een eigenaardige vergelijking kunnen aanleiding geven, het werk van den bouwmeester in het gevoel van den kunstschilder, die met andere bedoelingen en andere inzichten er tegenover komt te staan, weer te vinden.

Ik heb vermeden in dit eerste vlug overzicht namen te noemen. De overvloed der inzendingen niet alleen belet mij dat doch ook de vrees goede en betere inzendingen over te slaan.

E. B. M.

Uit Zuid-Afrika

JOPIE FOURIE

Den 20sten December was het een jaar geleden, dat Jopie Fourie werd doodgeschoten. De « Burger » geeft uitvoerig de geheele tragische geschiedenis weer:

« Toen hedenmorgen de klok vijf uur sloeg was het precies 'n jaar geleden sedert in de gevangenis te Pretoria het morgenschot viel, dat aan het leven van Jopie Fourie een einde maakte. Niet onverwacht klonk dat schot over de ontwakende stad. Want de tijding was reeds gevlogen van mond tot mond en die nacht hadden er de angst en de smart vertoefd. Maar juist daarom klonk het bij het breken van de dageraad des te meer plotseling en schrikwekkend. Het kwam als de bode des doods. Als een donderslag en met namelooze pijn moest het geknald hebben in de ooren van de naaste familiebetrekkingen, van ouders en vrouw. Het zonk ook diep in het hart van die hoogbejaarde « moeder des volks », die gedurende de langzame stille uren van de nacht bad en wachtte en weende. Maar dat morgenschot is niet dof weggestorven in de verte. Onverzwakt en pijn aanbrengend heeft het weerklonken van hart tot hart, van Noord tot Zuid, van zee tot zee. Het is diep gezonken en weggeborgen in het hart van het Afrikaner volk. »

Het blad erkent, dat Fourie uit rechtsoogpunt schuldig was. Dat waren ook de vijf mannen, die op 2 Maart 1816 te Slachtersnek aan de galg stierven. Maar in beide gevallen had er gratie gegeven moeten worden. Dat is niet geschied en Slachtersnek is een muur geworden om scheiding te maken.

« Zoo is ook Jopie Fourie gestorven. Hij was een held in wiens aderen het bloed der Geuzen en der Hugenoten vloeide. Hij behoorde tot de edelsten van het land. Hij was een Christen. Hij stond niet op om eigen eer of voordeel. Hij had zijn volk lief. Zijn daad kan niet verklaard worden uit ingeboren bandeloosheid of zedelijke verdorvenheid. Die dit doet is onrechtvaardig en onwaar. Zij kan alleen verklaard worden uit de gebeurtenissen van de laatste vijftien jaren en uit een politiek die met het volksgevoel en met de geschiedenis wil vechten. En daarom moest er genade bewezen zijn. Helaas! met noodlottige kortzichtigheid werd dit geweigerd. En daarom zal ook hier de geschiedenis haar plaats innemen op de rechtbank en streng en meedoogenloos zullen de jaren hun oordeel uitspreken. Jopie Fourie is dood. Maar hij is niet vergeten. Het morgenschot, dat hem het leven ontnam, heeft hem de onsterfelijkheid gegeven. »

DE WET

De Burger bevat dezen brief, dien generaal de Wet op 10 December uit de gevangenis aan een Mevr. Tomlinson, te Swellendam, heeft geschreven:

« Wij zijn slechts gerechtigd drie brieven te ontvangen en drie te schrijven per week, derhalve liggen mijn brieven opgehoopt alhier, doch ik mocht ze niet krijgen: het was bij toeval dat ik uw brief gekregen heb. De massa telegrammen, op mijn verjaardag, heb ik eerst na groot gesukkel eindelijk gekregen, 400 in getal, doch ik mocht slechts drie per week beantwoorden, dus heb ik besloten ze te beantwoorden op den tijd, wanneer de lieve Heer de tronkdeuren liet openen. Drie brieven per week is niet voldoende. De brieven van Mevr. de Wet en die van de kinderen te antwoorden, dan zijn er nog bezigheidsbrieven, die door de regeering veroorzaakt zijn, door de roekelooze onrechtvaardigheden die tegen ons ingesteld worden.

» Maar een groote troost: de Heer slaapt niet. Hij, de God die alles ziet en hoort, zal op Zijn tijd recht doen.

» Nu, Mevrouw, u zal met mij instemmen, dat het niet gewenscht is in mijn toestand te schrijven wat op het hart ligt, dus wees tevreden slechts met de volgende paar woorden: Degenen van ons geliefd Afrikaansche volk, wier hart warm klopt voor vaderland en volk, dat ons beminde ontslapen vader, Charl Cilliers, met zijn Godvreezende vrouwen, mannen en jongelingen Amen gezegd hebben toen vader Cilliers den Heere de belofte deed, en wij als een volk zijn er aan gebonden de dag te vieren, zooals de belofte inhoudt, « als een sabbat », niets dat werelds is vooraf, of pas daarna. Onze God is een jaloersche God wegens Zijn heiligheid en Zijn Majesteit.

» Moge de Heere u een gezegende Dingaanschdagfeest schenken, die met Gods zege gekroond moge wezen, eeuw op eeuw tot een zegen voor ons volk. In de geest ben ik met de feestmenigte op 16 dezer. Ontvang en geef mijn groet aan de feestvierenden.

» Uw oprechte vriend in de Heere Jezus. — C. R. de Wet. »

DAGELIJKSCH NIEUWS

IN VLAANDEREN... FRANSCH! — Al de volkeren die thans in den verschrikkelijken wereldkamp betrokken zijn, vechten met weergaloozen moed om hun zelfbestaan. Zij willen niet als volk verdwijnen en daarvoor hebben zij hun beste bloed veil. Enkel Vlaanderen denkt niet aan zich zelf, verloochent zijn volksbelang en gaat voort met de eigen landstaal te miskennen en het Fransch overal als meesteresse te laten heerschen. De oorlog, die overal rasbewustzijn heeft gewekt, schijnt in dat opzicht de Vlamingen nok niet te hebben geleerd! Hier volgt een bewijs daarvan:

Tribunal de Police
du
Canton de Brecht

—

N° .....

—

Annexe

Satisfait et renvoyé à mon honoré Collègue, Officier du Ministère Public, près le Tribunal de Police d'Anvers l'expédition du jugement X... et sa signification.

Brecht, le ..... Janvier 1916.

L'Officier du Ministère public,

.....

Is het niet hoog tijd dat die steiselmatige verfransching ophoude en een Vlaming uit Brecht naar een Vlaming te Antwerpen in de lands- en volkstaal schrijve! Wat die verbasterde ambtenaars nu doen, is onvaderlandsch in de hoogste maat.

Wanneer zal 't beteren?

DIETSCHE STEMMEN, tijdschrift voor Nederlandsche stambelangen. — Eindelijk is het eerste nummer toegekomen en zal weldra in al de boekhandels te verkrijgen zijn. Voor abonnementen (10 fr. 's jaars) wende men zich tot den heer B. Van Genechten, Biekorfstraat, 38, of tot « Het Vlaamsche Nieuws ».

Eerlang geven wij uitgebreide recensie over het eerste nummer.

Aanvragen voor proefnummers mogen aan bovenstaande adressen gestuurd worden.

ZIELMIS TE BORGERHOUT. — Ter nagedachtenis van den heer Hubertus Claessens, vrijwilliger bij het Belgisch leger, korporaal der grenadiers, overleden te Hoogstrate op 26 April 1915, had gisteren in St. Jan, Borgerhout, onder een overgrooten toeloop van volk eene zielmis plaats.

Onder de Consecratie hieven de trompetters der turners van St. Janspatronaat waarvan de gesneuvelde lid was, den Eeregroet aan, die indrukwekkend was.

Het offer duurde ruim een half uur.

Wij bemerkten de heeren Burgemeester en Schepenen alsook vele gemeenteraadsleden.

NIET AL TE VEEL VERTROUWEN OP DE BLOKKADE. — « Daily Mail » toont weinig vertrouwen in het optimism dat de heer Runciman, minister van koophandel, in zijne verklaringen voor het Lagerhuis gelegd heeft. De minister, zooals men zich zal herinneren, heeft verzekerd dat de blokkade van Duitschland dit land zou nopen om den strijd op te geven. « Wij vreezen, schrijft onze kollega, dat deze verklaringen van dezelfde soort zijn als die van den heer Asquith, die op 20 April verzekerde, dat er geen woord waar was van de geruchten aangaande het gebrek aan schietvoorraad in het Engelsche leger, ofwel nog als die van den heer Churchill en van Lord Robert Cecil, de een, op 5 Juni, de ander, op 9 September, verklarende dat er eene groote overwinning aan de Dardanellen op handen was. Wij zullen, zonder moeite, zeer spoedig er het bewijs kunnen van leveren door een reeks van artikelen, waarin wij met behulp van nauwkeurige feiten, den waren toestand zullen aantoonen. »

KLACHTEN OVER DE VERLICHTING VAN LONDEN. — De dokters uit « the Fenlands », die aan de « Local Government Board » wijzigingen in de regeling der openbare verlichting aangevraagd hadden, vinden veel instemming. Het lot van den nachtelijken automobilist is inderdaad vol gevaren en verre van benijdenswaardig.

De bestuurder van het grootste verhuurkantoor van automobielen te Londen heeft verklaard, dat de klanten meer en meer afkeerig worden om 's avonds in auto uit te gaan, en dat zijne chauffeurs het volkomen met hem eens waren. De districten buiten de stad zijn allergevaarlijkst. De paar doffe lantarens, welke overblijven, zijn voor de automobielrijders gevaarlijker dan de volledige duisternis der wegen op het platteland. De meeste ongelukken gebeuren, volgens hem, in de buitenwijken van Londen en in de omstreken.

Wat den wegen aangaat op het land, is een der meest gevreesde gevaren de weg welke met boomen bezet is, waar van de rijen in rechte lijn doorgaan, terwijl de weg zelf een scherpe bocht maakt. De automobielrijders, die in vertrouwen de boomen volgen, rijden vertrouwen recht door en...!

Verscheidene automobilisten, die verplicht zijn 's nachts uit te rijden, zeggen, dat, op de wijze waarop tegenwoordig de verlichting der wegen geschiedt en bij de afwezigheid van een lichtweper vóór hunne wagens, het onmogelijk is om de menschen op den weg te zien dekken alvorens men ze overreden heeft.

Iets voor iederen dag

Bravo, Delvaux!

Van den grijzen, doch immer krassen en stevigen stafhouder der Antwerpsche Balie, Mter Frederik Delvaux, ontvangen wij den volgenden kranigen brief, in onberispelijk Vlaamsch, en dien wij met groot genoegen mededeelen:

Antwerpen, den 24 Januari 1916.

Aan den Heer uitgever van het dagblad « Het Vlaamsche Nieuws ».

Mijnheer,

Ik houd niet van dubbelzinnigheid, zelfs als zij zich als scherts voordoet.

Daarom bid ik U, en dit zoohaast mogelijk, het bericht te wederspreken, in uw nummer van Zondag verschenen, als zoude ik de protestatie van den Heer Louis Franck en anderen, aan Zijn Excellentie Gouverneur-generaal von Bissing, aangaande de Gentsche Universiteit, mede onderteekend hebben.

Aanvaard, enz.

(get.) *Fréd. Delvaux.*

Niemand zal de vaderlandsliefde van Mter Delvaux in twijfel trekken; nog minder zal iemand den achtbaren volksvertegenwoordiger van overdreven flamingantism beschuldigen, maar toch heeft hij dus geweigerd het *Smeekschrift aan Zijn Excellentie Gouverneur-Generaal von Bissing* te teekenen.

Zelfs voor de scherts wil hij er niet bijstaan! Wij krijgen dan ook een logenstraffing die niets met dubbelzinnigheid te stellen heeft.

En nog al in 't Vlaamsch! In onberispelijk Vlaamsch!

Alleen het woord *wederspreken*, hoewel niet heelemaal te wraken, is lichtelijk met germanism getint, zeker onder den rechtstreekschen invloed der tijden die we beleven!

Er blijft ons dus niets anders over dan onze welgemeende verontschuldigingen aan den achtbaren Stafhouder aan te bieden. De lijst wordt zoo angstig weggeskammoteerd uit de handen dergenen aan wie hij ter onderteekening wordt voorgelegd, dat vergissingen bij vluchtigen kijk onvermijdelijk en verontschuldigbaar zijn!

Dat hebben de onderteekenaars: ze zijn niet fier op hun handteekening.

Eerlijk gesproken, we wenschten nu maar dat al degenen die wij noemden, konden logenstraffen, te beginnen met Mter Louis Franck, dien de Vlamingen hoegenaamd geen kwaad hart toedragen.

Integendeel!

Zoowel als van Frans Van Cauwelaert, verwachten zij nog altijd dat die beide talentvolle redenaars en voormannen het volk, het Vlaamsche volk, zullen dienen vóór regeering en Staat, ook op het huidig oogenblik, en zeker vóór alle partijbelang.

Wij beleven historische tijden en wij verwachten groote daden, historische daden voor het Vlaamsche volk, van onze erkende leiders.

Het rekwest aan den Gouverneur-Generaal houdt geen stand.

In het kamp waar ze teekenen, ging vroeger de vroeg en tijdig ontslapen Marmottenlijst rond en de leus was: *We moeten zwijgen!*

Welnu, dat ze dan zwijgen!

Maar ze krijgen allen gelijk de spraak terug. Vermeylen inkluis, om tegen een recht aan hun volk toegekend te protesteeren!

Ze willen geen betrekking hebben met de Duitschers, dan tegen de Vlamingen?

Zou het dan nog niet eerder te verrechtvaardigen zijn: met de Duitschers voor het Vlaamsche volk!

Dat doen wij niet. Wij vragen niets doch aanvaarden zoowel op geestelijk als op stoffelijk gebied, de rechten die de veroveraar ons toekent.

LUC.

Voor Dichter René de Clercq

Onze inschrijving is een hulde aan an grooten dichter en aan den koenen Vlaamschen strijder, in afwachting dat aan hoogerhand zijn edel en oprecht vaderlandsch streven erkend worde.

(Geb. fr. 2.60 ; ingenaaid, 1.50.)

TWINTIGSTE LIJST

	Exempl. geb. ing.
Dr. Van Hege, nog voor één gebonden exemplaar	1
Louis Herrebaut, apotheker, Van Arteveldestr., 97, Brussel	1
Richard De Ridder, Vilvoorde..	1
P. De Meyer, Metrijsstr., 85, Schaarbeek	1
Frans Coddé, stadsbediende, Genzenstraat, 13	1
Fr. Goossens, Vilvoorde	1
Viktor Baudewijns, Tienen....	1
J. Van Meer, Vilvoorde	1
Mev. Bauwens, Vooruitgangstraat, 123, Brussel	1
André Wets, Leopold II-laan,2, Brussel	1
Th. Poot, Vilvoorde	1
Fr. Poot, Vilvoorde	1

Iedereen kan zijn inschrijving zenden of brengen op de bureelen van « Het Vlaamsche Nieuws », Roodestraat, 44, Antwerpen.

Te Brussel: Jules François, Mechelschestraat, 24, en in het « Vlaamsch Huis », Groote Markt.

Te Leuven: A. Hebbelynck, Statiestraat, 46.

Te Mechelen: Em. Leemans-De Sutter, Adeghemstraat.

Te Hasselt: Boekhandel Olyff, Hoogstraat, 19.

(Wordt vervolgd.)

DE OORLOG

OFFICIEELE LEGERBERICHTEN

Italiaansch gevechtsterrein

Weenen, 24 Januari. — Officieel :

Pogingen van den vijand om onze stellingen in den sector van Lafraun (Lavarena) te naderen en een nieuwe aanval van een Italiaansche afdeeling op de stelling van den Rombon, zijn afgeslagen.

VAN ENGELSCHE ZIJDE

Westelijk gevechtsterrein

Londen, 24 Januari. — Officieel uit het Britsche hoofdkwartier :

Wij hebben vannacht bij St. Eloi een mijn laten springen, waardoor de vijandelijke loopgraven aanmerkelijk zijn beschadigd.

Een kleine patroelje is door de draadversperring van den vijand bij Verlorenhoed gekropen, heeft van de verschansing in een sterk bezette loopgraaf geschoten en is daarop zonder verliezen teruggetrokken.

Bij Loos wisseling van geschutvuur.

Ten Noordoosten van Armentières hebben wij de loopgraven van den vijand zwaar beschadigd en bij Pilken zijn schansmortieren tot zwijgen gebracht.

VAN ITALIAANSCHE ZIJDE

Italiaansch gevechtsterrein

Rome, 24 Januari. — Officieel :

Op zichzelf staande artilleriegevechten en bombardementen uit luchtvaartuigen.

TELEGRAMMEN

VERDERE TEGENSTAND IN MONTENEGRO IS HOPELOOS

De voormalige Amerikaansche gezant bij het Servische hof, de heer Lorillard, is te Rome aangekomen en heeft, volgens de « Stampa » op grond zijner persoonlijke waarnemingen medegedeeld, dat de voortzetting van den tegenstand door de Montenegrijnen niet veel aan den toestand zou kunnen veranderen. Geschut zou hun geheel ontbreken. De Oostenrijkers beheerschen bovendien de monding der Bojana. Toen de gezant San Giovani di Medua verliet om zich naar Durazzo te begeven, alwaar hij hoopte bijzonderheden over den toestand te vernemen, meldde men reeds de bezetting der stad door de Oostenrijkers. In het Zuiden rukken de Bulgaren aldoor verder op.

DE PRIJZEN DER LEVENSMIDDELEN DE SCHEEPSVRACHTPRIJZEN

Parijs : De heer Gide, professor in de rechten, hield in het Sociaal-museum te Parijs eene voordracht over de organisatie der volksvoeding tijdens den oorlog. Zijne uiteenzettingen van het Duitsche brood- en melkkaartensysteem ontmoetten veel belangstelling. Daarna gaf de heer Clémentel, minister van koophandel, naar de « Matin » mededeelt, een « ongeboord voorbeeld » van de hooge scheepsvrachten. Het transport van een ton koffie van Rio de Janeiro naar de Fransche havens kostte vroeger 40 frank en thans 210 frank. Dit is, verklaarde Clémentel, een ondragelijke toestand, waarvan wij niet mogen dulden dat hij nog erger wordt.

OVERLIJDEN VAN WOIWODE POETNIK.

— Volgens Bulgaarsche bladen is woiwode Poetnik, de voormalige opperbevelhebber van het Servische leger die met de Servische regeering op Korfoe aangekomen was, aldaar overleden.

BEZWAREN TEGEN DIENSTPLICHT

De « Christian Commonwealth » geeft een overzicht van de houding der Engelsche kerkgenootschappen jegens den dienstplicht. In 't algemeen gesproken, heerscht er te dezen opzichte ook bij de kerken verdeeldheid. Sommige voorgander Vrije Kerken hebben persoonlijk tegen het beginsel verzet aangeteekend in naam der vrijheid en der overlevering van de Vrije Kerk. Tot hen behooren Dr. Clifford, Dr. Campbell Morgan en Dr. R. F. Horton. Dat de Kwakers tegen dienstplicht bezwaar hebben,behoeft op grond van hun geschiedkundig verleden geen verwondering te baren. Vermelding verdient echter ter kenschetsing hunner houding een verklaring, afgelegd door de Kwakers, die op dit oogenblik in Frankrijk werkzaam zijn bij het helpen van de slachtoffers van den oorlog. Deze, ten getale van 37, en allen op een na ongehuwde mannen van dienstplichtigen leeftijd, hebben een verklaring afgelegd, waarin zij de meening van den minister veroordeelen, als zouden bij invoering van den dienstplicht aan tegenstanders van het dragen der wapenen werkzaamheden kunnen worden opgelegd, welke zij zonder gewetensbezwaren kunnen verrichten. Zij erkennen geen verschil in zedelijk opzicht tusschen den gewapenden dienst op het slagveld en anderen arbeid, die de voortzetting van den oorlog ten doel heeft.

De godsdienstige bladen van de vorige week getuigen alle van een verschil van inzicht bij de leden der Vrije Kerken. Over 't algemeen behandelen zij echter het vraagstuk meer als een van doelmatigheid dan als een strenge beginselzaak. De « Baptist Times » bijv. spreekt zijn wantrouwen uit in den dienstplicht, maar zou een Duitsche overwinning nog erger vinden, en legt zich bij de invoering neer als deskundigen haar noodzakelijk achten. De bladen der Wesleyaansche Methodisten zouwel als het orgaan der Primitieve Methodisten, hopen dat voldoende vrijwillige dienstneming den dienstplicht alsnog onnoodig zal maken. Men spreekt weliswaar algemeen zijn afkeer over den maatregel uit, maar toont zich bereid zijn beginselbezwaren te matigen, desnoods op zij te zetten, zoo de noodzakelijkheid daartoe dwingt.

NIEUWS OVER DE VREDESEXPEDITIE

Het bestendig arbeidskomiteit van de expeditie Ford, dat uit 26 leden bestaat, is Zaterdagavond uit Nederland te Kopenhagen aangekomen. Heden Maandag wordt de reis naar Stockholm voortgezet, alwaar het komiteit in samenwerking met de afgevaardigden der Skandinavische vredesvereenigingen eene vredeskonferentie met het oog op het opmaken der vredesvoorwaarden zal houden. De heeren Ford en Bruyan zullen binnenkort te Stockholm aankomen.

DE OORLOGSWINSTEN DER ENGELSCHE ZEEVAARTMAATSCHAPPIJEN

De oorlogswinsten door de Engelsche koopvaardij in het afgeloopen jaar gemaakt, zijn buitengewoon hoog. 585 schepen, toehoorende aan 100 scheepvaartlijnen, realiseerden eene gezamenlijke winst van 4.742.000 pond sterling en keerden een gemiddeld dividend uit van 11 1/2 %. Een groot aantal scheepvaartmaatschappijen kon ten gevolge der hooge vrachtprijzen dividenden van 20 tot 35 % uitkeeren. De weergalooze verhooging der levensmiddelenprijzen is het rechtstreeksch gevolg dezer buitengewone vrachtprijzen.

KOLONEL HOUSE IN DUITSCHLAND

Men meldt uit Parijs dat kolonel House over Zweden naar Duitschland gereisd is.

ZEERAMPEN

De « Scotia », de schoener, die bekend is geworden door de Schotsche expeditie naar de Zuidpool onder leiding van Dr. Bruce, is in het kanaal van Bristol in brand geraakt en te Sully aan den grond gezet.

Van Malta werd Zaterdag aan de « Times » gemeld dat het Engelsche stoomschip « Trematon » gezonken is. De bemanning, uit 30 koppen bestaande, is door een Engelsch oorlogsschip opgenomen en op Malta aangebracht. De « Trematon » was een schip van 4198 ton.

NOG OVER MONTENEGRO

Ondanks alle berichten van het tegendeel — seint de korrespondent van de « Lokal Anzeiger » d.d. Zondag uit het oorlogsperskwartier in Montenegro — zij vastgesteld, dat de onderhandelingen met Montenegro over het neerleggen der wapenen te Cettinje tot een goed einde zijn gebracht en dat nu de weg open is voor diplomatieke onderhandelingen. Oostenrijk-Hongarije heeft de matiging in acht genomen, die een dappere tegenstander des te meer verdient, als hij het juiste tijdstip voor herstel van normale toestanden niet laat voorbijgaan.

De korrespondent zegt verder, dat elke vernedering van het Montenegrijnsche volk vermeden zal worden en dat de te gemoetkomende stemming der bevolking de hoop op een spoedig herstel van den vrede wettigt.

De inlevering van wapenen neemt goeden voortgang en de Montenegrijnen zijn ook uit eigen beweging begonnen de de Oostenrijksch-Hongaarsche krijgsgevangenen uit te leveren, tot dusver 30 officieren en een aantal manschappen.

ITALIE ZAL VALONA VERDEDIGEN

Naar de « Frankfurter Zeitung » uit Lugano verneemt, heeft de regeering van Italië besloten, Valona te verdedigen, maar alle andere actie in Albanië te regelen in overeenstemming met de bondgenooten en naar gelang van de gebeurtenissen in Saloniki.

Verder besloot de regeering bij Engeland aan te dringen op een spoedige regeling van den aanvoer van steenkolen.

Zij zal trachten de vrachten lager te krijgen door te verbieden, dat Italiaansche schepen voor andere landen varen, buitenlandsche schepen aan te koopen, schepen die voor het kolenvervoer geschikt zijn, niet meer op te vorderen, enz.

LINCOLN

Men weet, dat Lincoln, het voormalige Engelsche Lagerhuislid, die in de Vereenigde Staten preventief gevangen zat en die gevaar liep aan de Britsche justitie te worden uitgeleverd, uit de gevangenis was ontvlucht. Thans heeft de ontsnapte een brief doen toekomen aan den kapitein Offley, van de Amerikaansche geheime politie. Daarin biedt Lincoln aan, zich weder aan te melden, indien hem beloofd wordt, dat hij als een politieke gevangene zal worden beschouwd en dus niet aan Engeland zal worden uitgeleverd. Want in dit laatste geval zou hij, als verrader door de Engelschen worden terdood gebracht.

ENGELAND EN DE NEUTRALE SCHEEPVAART

De directeur van de Nieuwe Zweedsch-Amerikaansche lijn heeft zich over het opbrengen van de « Stockholm » (de oude « Potsdam », van de N. A. S. M.) tegenover de Zweedsche pers uitgelaten. Het schip zal wel lang te Liverpool blijven, zei hij. Een stoomschip, dat daar den 25n December is gebracht om er 4000 ton in beslag genomen lading te lossen, heeft er nog geen gelegenheid voor gevonden. Onder dergelijke omstandigheden is een geregelde dienst van een lijn onmogelijk.

UIT ZWEDEN

Stockholm, 24 Januari. — De Rijksdag heeft twaalf leden van het komiteit, waarmede de regeering aangelegenheden van vertrouwelijken aard zal bespreken, gekozen.

De rechterzijde heeft uit de eerste Kamer vier vertegenwoordigers gekozen, o. w. Trygger en Kjellen, uit de tweede Kamer twee, o. w. Lindmann.

De vrijz. partij heeft uit de eerste kamer twee, minister Alfred Petersón ; uit de tweede kamer één, nl. prof. Eden uit Upsala.

De soc.-dem. groep uit de tweede kamer drie vertegenwoordigers gekozen, o. w. Branting.

DUITSCH OOST-AFRIKA

Londen, 24 Januari. — Tennant, de onder-minister van oorlog, heeft in het Lagerhuis, na mededeeling van enkele krijgsverrichtingen van ondergeschikten aard in Oost-Afrika, bekend gemaakt dat op 21 dezer de Engelsche troepen Langido in Duitsch Oost-Afrika hebben bezet zonder ernstigen tegenstand te ontmoeten, hoewel de zware regenval den opmarsch bezwaarlijk had gemaakt.

MOEKDEN

Berlijn, 24 Januari. — Het « Neue Wiener Journal » verneemt langs een omweg uit Petrograd dat de provincie Moekden tengevolge van de gebeurtenissen in China in staat van beleg is verklaard.

DE VELDTOCHT IN ALBANIE

Saloniki, 24 Januari. — Na inneming van Berat trekken de Oostenrijkers naar Durazzo, de Bulgaren naar Walona op.

Velerlei

— In overeenstemming met het besluit om alle musea en kunstverzamelingen te Londen tijdens den oorlog te sluiten, zal, naar officieel aan de Engelsche pers is meegedeeld, het Britsch Musea binnenkort voor het publiek worden gesloten.

— De « Times » voorziet een verkleining van het formaat der Engelsche kranten. Gaat de regeering namelijk, zooals waarschijnlijk is, tot den maatregel over om aan Engelschen het vervoer van andere goederen dan die voor nationale doeleinden noodig zijn, te verbieden, dan zullen de Engelsche bladen wel moeten doen wat de bladen der bondgenooten al bij het begin van den oorlog hebben gedaan : in kleiner afmetingen uitkomen, want dan zal er niet genoeg houtpulp en papier meer aankomen.

— Ingevolge het door Asquith aangekondigde besluit om zooveel mogelijk ongeoefende en vrouwelijke arbeidskrachten in de munitiefabrieken te werk te stellen, zijn er regeeringskommissarissen benoemd om de nieuwe maatregelen in de Clyde- en Tyne-streken in toepassing te brengen.

— De « Times » dringt er bij de rekeering op aan, nauwkeurig bekend te maken, welken weg Zondag de luchtaanvallen hebben genomen, waarvan nu alleen wordt meegedeeld dat ze plaatsgrepen « op de Oostkust van Kent ». Over enkele dagen, zegt het blad, zullen wij toch uit de Duitsche bronnen een nauwkeurige plaatsaanduiding geven. Waartoe dan die geheimzinnigheid?

— Blijkens de Engelsche verlieslijsten van 23 Januari zijn 9 officieren gesneuveld, 32 gewond of vermist. Bovendien worden dd. 13 en 14 Januari 988 manschappen als gesneuveld, gewond of vermist opgegeven.

Van de vloot zijn 1 officier gesneuveld, 1 gewond, en 52 manschappen gedood, gewond of vermist.

— De « Daily Mail » merkt naar aanleiding van de luchtaanvallen op,dat de « luchtverkiezing » van Mile-end een dramatische wending heeft gekregen, want dat re precies is gebeurd wat Pemberton-Billing, de vlieger-kandidaat,ook de kandidaat der « Daily Mail », zijn kiezers heeft voorspeld dat gebeuren zou. Telkens heeft hij erop gewezen dat de Duitschers nieuwe luchtaanvallen op zeer groote schaal boorbereidden en dat het grootste gevaar was te vreezen van de vliegtuigen, waartegen men zich in Engeland door toepassing van een krachtiger « lucht-politiek » moest verdedigen.

— Uit Weenen wordt aan Zwitsersche bladen geseind dat koning Nikita van Montenegro de onvoorwaardelijke overgave niet heeft ingetrokken. Hoe dit ook zij, aan den toestand veranderd het niets, zoo wordt erbij geseind, want het Montenegrijnsche leger is eenvoudig niet langer in staat tegenweer te bieden : negen tienden van het geschut is reeds in handen der Oostenrijkers en invoer van munitie of levensmiddelen is onmogelijk.

Buitenland

DE HEER ASQUITH EN DE GEDWONGEN DIENSTPLICHT

Het tijdschrift « Statesman » verneemt dat Asquith zich tegenover de arbeidersdelegatie die hij in de afgeloopen week ontvangen heeft, uitdrukkelijk verbonden heeft die in de dienstplichtwet opgenomen bepalingen in de toekomst niet uit te breiden en tevens om den dienstdwang gedurende den oorlog niet op de gehuwden toe te passen, noch na den oorlog te doen voortbestaan. Hij kon natuurlijk niet zeggen, wat de houding der toekomstige regeering in dezen zijn zou, maar hij persoonlijk zou geen deel nemen aan dergelijke plannen ; degene die later voorstander werd van uitbreiding van dienstplicht, moest zich daarover duidelijk uitspreken.

AFTREDEN VAN DEN HEER REIFFERTS

Men meldt uit Luxemburg dat de heer Reifferts, algemeen bestuurder der financiën en van het openbaar onderwijs zich uit zijn ambt teruggetrokken heeft en tot notaris benoemd werd in zijn vroegere standplaats Ufeldingen. Hij zal voorloopig in zijn ambt door den algemeenen bestuurder, den heer Sax vervangen worden.

DE GOUD- EN ZILVERBEWEGING IN DE VEREENIGDE STATEN

New-York : Tijdens de afgeloopen week werd in de Vereenigde-Staten voor 4.616.000 dollar aan goud en 101.000 dollar aan zilver ingevoerd ; uitgevoerd werd 1.000.000 dollar aan goud en 838.000 dollar aan zilver.

DE TOESTAND IN CHINA

Uit Peking seinde Reuter Zondag,dat de zuidelijke provincies van China, afgezien der ongeregeldheden in Kwantoeng, in hoofdzaak het werk van bandieten, die de provincie verontrusten en munt slaan uit den toestand, vredelievend schijnen.

Er is sedert eenige dagen geen nieuws uit Joenan. De laatste berichten wezen er op, dat de moeilijkheden voor de opstandelingen toenemen tengevolge van den geringen steun, dien zij ontvangen. Echter schijt de toestand in Kweitsjou ernstig te zijn.Een Zondag uit Kwejang ontvangen telegram meldde, dat de burgerlijke gouverneur Zaterdag vertrokken was.

Er is een proclamatie uitgevaardigd, waarvan de strekking is, dat hij op een inspectie-reis gegaan is. Hij is echter ontslagen omdat hij verlof vroeg in de kritieke tijdsgewricht.

UIT ZWITSERLAND

De « Berner Bund » vermaant de Zwitsers met den voorraad tarwe die in het land is zeer zuinig te zijn. De vrachten voor de vaart op de Middellandsche Zee bedragen nu tienmaal zooveel als vóór den oorlog. Extra ligdagen voor schepen kosten nu 4000 tot 5000 frank per dag, tegen 50-60 een jaar geleden. De duurte zal nu eerst goed beginnen, vreest het blad.

UIT DUITSCHLAND

Het orgaan van de algemeene kommissie der vakvereenigingen in Duitschland zegt over de aankondiging in de Pruisische troonrede van voorstellen tot kiesrechthervorming : ook ons komt de handhaving van den binnenlandschen Godsvrede als verweer tegen buitenlandsche vijanden zoo belangrijk voor, dat wij een uitstel van Pruisische kiesrechthervorming begrijpen en goedkeuren. Wij verwachten echter, dat alle arbeiders na den oorlog uit de aankondiging in de troonrede zullen halen wat er uit te halen is.

ENGELAND EN JAPAN

Reuter seinde Vrijdag uit Tokio, dat baron Den in het Hoogerhuis aan de regeering inlichtingen heeft gevraagd omtrent de algemeen door de bladen vermelde berichten, volgens welke Engelsche onderdanen in China een boycot van Japansche goederen aanstookten. Hij zeide, dat de berichten een gevoel van vijandschap tegenover het Engelsch-Japansche verbond uitlokten.

De Japansche minister van buitenlandsche zaken heeft in zijn antwoord gezegd, dat de bedoelde berichten niet geloofwaardig waren. De goede verstandhouding tusschen de Engelsche en de Japansche regeering was een waarborg tegen onheil.

De minister zeide voorts, dat Japan hoopte en geloofde, dat de Chineesche regeering den raad van de bondgenooten der entente in zake de monarchie zal aanvaarden. De Japansche regeering vertrouwt er op, dat het beleid van Joeanskikai verdere betreurenswaardige stoornis in het binnenland zal vermijden.

HET PANAMAKANAAL

De korrespondent te Panama van de « Times » seinde Zondag, dat generaal Goethals nog niet kan zeggen wanneer het Kanaal weer geopend wordt, omdat men niet zeker is van de richting der aardverschuivingen.

De agent van Lloyd's te Panama heeft Zaterdag de officieele mededeeling overgeseind, dat men niet van plan is het Kanaal te openen vóór men zeker is van een veilige doorvaart. Daarvan kan thans nog niet de verzekering gegeven worden, hoewel het werk der baggermachines gedurende vier maanden vooruitgang vertoont. Met de verlangens der scheepvaart om het verkeer door het Kanaal te hervatten wordt rekening gehouden. De scheepvaart zal zooveel mogelijk vooraf ingelicht worden.

Binnenland

UIT LUIK

Het Gemeentebestuur en de Liefdadige Werken. — Wegens de groote toeneming der liefdadigheidswerken, zal het gemeentebestuur van Luik al de philantropische afdeelingen centraliseeren door middel van een Komiteit dat belast is om al de stukken of lijsten der ondersteunde of te ondersteunen gezinnen te verzamelen. Het zal eveneens het toezicht hebben over de bestaande werken welke door de stad gesubsidieerd worden. Het Komiteit zal samengesteld wezen uit de leden der verschillende werken van liefdadigheid. De personen, die zich op het bureel zullen laten inschrijven, zullen een identiteitskaart ontvangen. Men zal hunne verklaring opteekenen en het noodige onderzoek instellen. De uitdeeling van hulpmiddelen zal eene uitgave van fr. 500.000 noodzaken, zonder de vergoedingen voor de werkelooze en de ondersteuning der gezinnen te rekenen, welke van hun broodwinner beroofd zijn, hetgeen fr. 400.000 zal vorderen.

De lasten der stad zullen dus met fr. 200.000 per maand vermeerderd worden. Het uitdeelen der brooden aan de beschermelingen van het Weldadigheidsbureel zal voortaan in de lokalen, welke per wijk ingericht zijn, plaats vinden door middel van de bons welke één of tweemaal per maand uitgereikt worden. De soep zal zooals altijd uitgedeeld worden. De kaarten zullen alleen na de ingewonnen inlichtingen afgegeven worden. Aardappelen, steenkolen zullen in de stadskantiènen afgegeven worden.

De bons voor brooden en om de waren te koopen, welke niet in de kantiens zijn, zullen door het bureel van Weldadigheid uitgereikt worden. De dames zullen zich met de kleedingstukken en de ondersteuning der schamele armen, met hulp ingeval van ziekte, uitzetting, enz., bezighouden.

Het Assisen-Hof. — Gisteren heeft het Assisenhof van de provincie Luik zijne zittingen geopend. Eene zaak is op de rol ingeschreven, met betrekking tot het vervaardigen van valsche biljetten. Pieter De C..., is beschuldigd van valsche biljetten van 1 frank gemaakt en uitgegeven te hebben. De heer Pepin, substituut van den procureur des Konings, zal de beschuldiging staande houden. M. E. De Schmidt zal den beschuldigde ter zijde staan. De Raadsheer Mons zal de debatten leiden.

UIT HENEGOUWEN

Charleroi. — De heer Adrien Leroy, leeraar in boekhouden, werd Dinsdag door een zekeren P. Omer aangevallen, die hem eenige hevige stokslagen toediende. Een klacht is ingediend.

— Een kind van 7 jaar, René François, uit Dampremy, werd een been overreden. Oorzaak van het ongeluk was onvoorzichtigheid : de jongen was op de achterste as van het rijtuig geklouterd.

— Dinsdag avond bespeurde de agent Petus, die in burgerkleedij was, vóór de deur van een bierverkooper, in de Gelijkheidstraat, een kar, waarvan de voerman op geheimzinnige wijze met de vrouw des huizes sprak. Wantrouwen koesterende, sloeg hij de handelingen van den karre-

voerder en van zijne twee gezellen gade, en zag, hoe verscheidene zakken in het huis gedragen werden. De agent ging om het gebouw heen, waarvan de tuin langs het spoor gaat, en klom over de omheining. Hij zag door een venster, dat men bezig was groote stukken spek en een baal koffie te wegen.

Hij ging oogenblikkelijk den heer Janvar, den wijkcommissaris van politie,verwittigen, die de agenten Muls en Bonnet meenam, en met hun vieren kwamen zij in de Gelijkheidstr. aan, juist toen de kar in galop wegreed. Zij haalden de kar in de Lodelinsstraat in en namen de 3 mannen gevangen ; deze waren : Oscar en Victor Dermulle uit Charleroi en Rousseau Fd. uit Marcinelle. Onderzocht zijnde, werd Oscar Dermulle bevonden de som van 1,650 fr. bij zich te hebben.

In de Gelijkheidstraat werden de 558 kilo spek en de baal koffie gevonden, welke onlangs aan de Bevoorradingscommissie te Dampremy ontstolen waren.

De dieven en helers zijn achter slot en grendel ter beschikking van den onderzoeksrechter.

— Het paard van een wagen, behoorende aan den Heer Negelman, is op hol gegaan. De voerman kwam onder de wielen terecht en werd ernstig gewond.

Châtelineau. — Er wordt meer en meer in deze gemeente gestolen. Bij de Wwe Bechet werd er voor 2,121 fr. aan schoeisel ontvreemd. De schavuiten zijn onbekend.

Bij Albert Quintard en Helena Evrard heeft men verscheidene voorwerpen gestolen en ongeveer 80 fr. De dief is gekend, het is een zekere Ressort, die reeds wegens dergelijke feiten te Châtelet en Châtelineau bedreven, terecht heeft gestaan.

Gosselies. — Een tamelijk belangrijke diefstal heeft bij de « Bevoorrading » plaats gehad. De politie is op het goede spoor, aanhoudingen zullen binnenkort volgen.

Couillet.— Er werden kippen gestolen, doch met de eigenaardigheid dat de dief een hond was, die er voor was afgericht. De eigenaar van den hond zal vervolgd worden.

Ransart, Jumet, Gilly. — De dieven zijn dagelijks werkzaam in deze belangrijke gemeenten. Er wordt een strenger toezicht vereischt.

Nieuws uit Brussel

ALHAMBRA. — De revue « De Trafiest van Berreke Vertruust » behaalt van avond tot avond meer en meer bijval. Dit schouwspel mag gerust genoemd worden een der vermakelijkste en schoonste der hoofdstad. De moderne dansen die sedert Zaterdagavond in het bedrijf van de Grill-Bar, met zooveel zwier en zoo medesleepend door Mej. Roselys en Frank Weedy worden uitgevoerd, vormen op zichzelf een ganseh bijzondere aantrekkelijkheid. De revue gaat voort elken avond ,vanaf 8 1/2 (M.E.T.). Het verhuurbureel is open alle dagen van 11 tot 6 1/2 (M.E.T.).

GEVLUCHT.— De Brusselsche politie zoekt zekere Marcel V... op, 42 jaar, die op de loop is gegaan dadelijk nadat hij veroordeeld was geworden tot 2 jaar opsluiting in een kolonie, voor bedelarij.

VOOR DE WERKERSGEZINNEN. — In de Blaes- en de Hoogstraat heeft de stad Brussel een reeks prachtige en moderne gebouwen opgetrokken welke als wermanswoningen moeten dienen. Langen tijd bleven de werken stilliggen, doch onlangs werd het werk hervat en op dit oogenblik zijn de meeste der woningen klaar om de bewoners te ontvangen. De administratieve diensten houden zich bezig met het opmaken van een huurtarief, en weldra zullen de woningen door het publiek kunnen bezichtigd worden en zal men de aanvragen der arbeidersgezinnen ontvangen. Dat er liefhebbers zullen zijn lijdt geen twijfel, en 't is goed te begrijpen, wanneer men die zeven kolossale blokken schoone en ruime woningen ziet, waarvan de voorplaatsen aan de straatzijde verhuurd worden om als winkels dienst te doen, wat stellig veel leven in deze reeds zoo rumoerige streek zal bijbrengen. In de achterhuizen worden de benedenplaatsen verhuurd om als werkhuizen dienst te doen. In 't geheel zijn er in deze gebouwen 272 woningen met 712 kamers. Rond Maart schat men dat de eerste blok langs de Blaesstraat zal verhuurd zijn.

TRAM NAAR DE KLEINE HUT. — Op 30 April a.s. vervalt de tijd der concessie van de lijn naar de Kleine Hut. In hunne hoedanigheid van aandeelhouders vragen Brussel, St-Gillis, Elsene en Ukkel nu aan de Maatschappij van Buurtspoorwegen, de huidige uitbating niet meer aan te besteden, doch zelf de lijn uit te baten en de opbrengst te deelen met de Buurtspoorwegen. De uitbating zou voortgaan zooals heden, doch de belanghebbende gemeenten beweren dat deze lijn niet meer kan aanzien worden als een buurtspoorweg, vermits heel den afstand schier op het grondgebied dezer gemeente loopt.

Het schijnt echter dat het voorstel geen goed onthaal geniet bij de Buurtspoorwegen, die tot heden nog geen antwoord gaven.

TE SINT-GILLIS. — De gemeenteraad van Sint-Gillis is de eerste aan wien, bij zijn naaste zitting, het voorstel der burgemeesters van Groot-Brussel onderworpen wordt tot het stichten der Samenwerkende Maatschappij « De Gemeentewinkel's van Brussel's omtrek. »

— In dezelfde zitting zal het aangaan eener leening bij het gemeentekrediet worden besproken.

TE SCHAARBEEK. — In deze gemeente gaat men tegenwoordig zeer streng te werk, voor wat de hulp betreft

Onze Letterkundige Prijskamp

UITSLAG 100 LIJSTEN

1.	Guido Gezelle	88 stemmen
2.	Hendrik Conscience	87 »
3.	Ledeganck	85 »
4.	Pol de Mont	83 »
5.	René de Clercq	79 »
6.	Stijn Streuvels	79 »
7.	Jan Frans Willems	72 »
8.	Hugo Verriest	71 »
9.	Theod. Van Rijswijck	69 »
10.	Albrecht Rodenbach	67 »
11.	Jan Van Beers	64 »
12.	Cyriel Buysse	62 »
13.	August Snieders	52 »
14.	Burg. Van Rijswijck	48 »
15.	Emmanuel Hiel	43 »
16.	Julius De Geyter	43 »
17.	Max Rooses	43 »
18.	R. en Virg. Loveling	40 »
19.	Maurits Sabbe	36 »
20.	Prudens Van Duyse	34 »

Voor de Keurraad :
A. C.

toegekend voor werkeloosheid, enz. Zoo werd onlangs een besluit kenbaar gemaakt zeggend dat hij, die zijn werkboekje verloor, in het vervolg nog slechts eene kaart zou krijgen recht gevend op soep. Thans wordt gemeld dat de personen die zich niet op uur en dag zullen aanbieden, aangekondigd voor het ontvangen van den steun voor werkeloosheid, er geen recht meer zullen op hebben. Dat schijnt ons uiterst streng, want er kunnen zich gevallen voordoen welke uitzonderlijk zijn.

EEN GEKKENHUIS. — Het Provinciaal Bestuur van Brabant heeft een ontwerp ter studie gelegd, betreffende het stichten van een interkommunaal zinneloozengesticht voor Groot-Brussel. Er werden verschillende voorstellen ingediend. Men bestudeert insgelijks de kwestie van de plaats waar het gebouw zou opgericht worden. De Godshuizenraad en het gemeentebestuur van Brussel geven de voorkeur aan de groote uitgestrektheid gronds welge nog vrij ligt rond de Nationale Schietbaan, welke, zooals men weet, moet verdwijnen.

MUZIEK VOOR DE KRIJGSGEVANGENEN. — M. Preckker, bestuurder van den Kring Meyerbeer, heeft van eenige zijner vroegere muzikanten een brief uit Munsterlager ontvangen, waarin deze berichten dat zij aldaar een harmoniegezelschap hebben ingericht, doch nog heel wat instrumenten te kort hebben, alsook muziek. Zij doen daarom een beroep op hunne landgenooten opdat hun het noodige zou worden gezonden. Wie desaangaande inlichtingen wenscht, kan zich wenden tot den heer Preckker, Graaf van Vlaanderenstraat, 63, te Molenbeek.

IN DE POST. — Er bestaat te Brussel eene Vereeniging voor onderlinge hulp, gesticht door de ambtenaars en postbedienden aan het werk in Groot-Brussel, welke voor doel heeft hulp te doen toekomen aan het personeel der post, krijgsgevangen in Duitschland.

Volgens het nu uitgegeven verslag, zijn er op dit oogenblik 61 postbedienden krijgsgevangen, die door het Werk ondersteund worden. Daartoe werd verleden jaar 809 fr. 79 ontvangen, waarvan 800 fr. 30 werden uitgegeven, zoodat er nog 9 fr. 49 in kas blijft.

Er werden voor 600 fr. kistjes van vijf frank verzonden, en voor 194 frank sjerpen en kousen.

Verleden week werd het werk hernomen door 150 nieuwe bedienden, die zich allen als lid van het Werk lieten inschrijven. 't Is te zeggen dat er voortaan nog heel wat meer zal kunnen gedaan worden voor de krijgsgevangen **ambtsbroeders.**

GEMEENTERAAD VAN LAEKEN. — In de laatste gemeenteraadszitting werd beraadslaagd over het stichten eener muziekschool, over het herinrichten der politie, het minimumloon, het herinrichten der lokalen voor het Kleedingswerk, enz., dit alles in geheime zitting. Toen de openbare zitting geopend werd, begon de kat op de koord te dansen, en wierpen de vroede vaderen mekaar allerlei verwijten naar het hoofd; er is namelijk eene kwestie opgeworpen geworden betrekkelijk de door Amerika gezonden kistjes welke aan te lagen prijs zouden verkocht zijn geworden, zoodat de kooper er een schoone stuiver aan verdiende. Het ging er ook ditmaal zoo onstuimig toe dat verschillende leden eruit trokken en de zitting moest geheven worden omdat hij niet meer in voldoend aantal was. Daardoor kon de zaak der gemeentewinkels, welke ook als een onweer in de lucht hangt, niet behandeld worden.

DUITSCHE VERORDENING. — De Brusselsche goeverneur heeft voorgeschreven dat de banden der autos, opgegeven in de Afdeeling van het Autoverkeer, zelfs de banden nog aan de wielen bevestigd, of ze oud of nieuw zijn, moeten afgeleverd worden, tusschen 24 Januari en 12 Februari, in al de gemeenten van Groot-Brussel, in daartoe aangeduide lokalen. De waarde der banden zal ter plaatse geschat worden, en door de opkoopers zal binnen de maand een kwijtschrift aan den eigenaar worden afgeleverd waarmede hij de hem verschuldigde som zal kunnen ontvangen in de Hertogelijkestraat, 6, kamer 27. Al de niet afgeleverde stocks, op bepaalden datum, zullen worden aangeslagen en de eigenaars ervan gestraft.

DE GARDEVILS TE TEN-NOEY. — Om de burgerlijke politie, welke hier zooals overal werd afgeschaft, te vervangen, heeft het Schepenkollege dertig tijdelijke politieagenten benoemd, welke gekleed zullen worden door de Gemeente, en drie frank per dag zullen ontvangen.

OPSLAG TE SCHAARBEEK. — Tengevolge der levensduurte hebben de vroede vaderen van het Ezelskwartier besloten aan de kleine bedienden van het Gemeentebestuur, wier jaarwedde geen 1.800 fr. bedraagt, een verhooging te geven tot zulk bedrag.

AARDAPPELEN TE ELSENE. — Te Elsene worden nu ook aardappelen verkocht aan de inwoners der gemeente, voorzien van hun trouwboekje. De knollen zijn te verkrijgen in de vier winkels: in de Ernest Solvaystr., 24; Neststr., 13; Elizastr., 47a, en Amazonestr., 23; zij worden er verkocht tegen 13 centiemen den kilo, alle werkdagen van 9 1/2 tot 12 1/2 en van 2 1/2 tot 5 ure.

Zoo wordt stilaan de aardappelverkoop wat overal ingericht door de gemeenten zelf, en zal het den spekuleerders niet meer mogelijk zijn ons uit te plunderen, of ons te laten verhongeren.

WAT BILJARDSPEL OPBRENGT. — Het Kleedingswerk voor de weezen onzer soldaten ontving van de inrichters van een wedstrijd op den trekbiljard, welke plaats greep op het St-Gillis-Voorplein, 55, eene som van 255 fr. 35, opbrengst van 12,150 inzetten aan 2 centiemen, en van eene omhaling gedaan den dag der prijsverdeeling.

Oorlogsliteratuur

Belgien. — P. Osswald, assistent am historischen Institut der Universität Leipzig.

Bij Teubner, den welbekenden uitgever van *Aus Natur und Geisteswelt*, verscheen dit handboekje over België. Een handboekje, ja, dat is het, en niet altijd heelemaal objectief, alhoewel men bij den schrijver gewaar wordt een oprechtgemeenden wensch om zooveel mogelijk te objectiveeren. Merkwaardig, noem ik, en te recht, zoo meen ik, die eigenschap der Duitschers om boeken te schrijven over landen die ze bezetten. Zij rusten dus niet op hunne lauweren; zij werken. Dit geeft stof tot ernstig nadenken. De werken die zij schrijven worden gelezen, want ook in Duitschland vindt men gevers die boeken laten drukken om het plezier alleen van ze gedrukt te zien. Dus niettegenstaande het geweld en den angst van de tijden gaat ginder het geestesleven zijn gang, het stelt zijne eischen en daaraan wordt voldaan.

Naar strenge en goede methode, werd dit handboekje *Belgien* geschreven. Het omvat vier deelen en eene bronnenopgave; het behandelt het land, het volk, de geschiedenis vóór 1830 van af de Middeleeuwen, en in het vierde deel: België in de 19e en 20e eeuw, zijn politieke geschiedenis, zijn heele staatswezen, zijne economische en sociale, zijn kerkelijke verhoudingen en zijn geestesleven. De Duitscher, die het boekje met aandacht leest, kan over België meespreken en menige Belg zou er zaken in vinden, die, juist omdat het over zijn eigen land gaat, hij behoefde te weten, maar wellicht niet weet, — omdat hij maar Belg van naam is en *Français de cœur!*

Ik zou meenen dat het een verheugend verschijnsel zijn zou, als onze soldaten, die in Frankrijk zijn, over Frankrijk ook zulke boekskes, door Belgen in hunne taal geschreven, koopen konden, kochten en lazen. Ik meen nog dat het een bemoedigend verschijnsel zijn zou als er in België zulke boekjes verschenen, gekocht werden en gelezen — werk van Belgische geleerden, uitgave van Belgische uitgevers.

Uit het einde neem ik deze zinsnede, die getuigenis aflegt hoe moeilijk het is het schaamtemerk van stamverraad uit te vagen:

« *Unter den Schriftstellern geniesst in Auslande Maeterlinck den grössten Ruhm, ein geborener Vlame, die aber seine eigene Muttersprache wie seine eigenen Stammesgenossen verachtet und sich ganz als Franzose fühlt.* »

Bij de eer de schande!

Onder de Vlaamsche schrijvers wordt Charles de Coster genoemd. Vlaamsch, ja, door wat zijn werk bevat, maar Fransch van uitdrukking, — dus geen Vlaamschee schrijver zooals wij dat willen... *Es ist französische Literatur mit provinziellem Einschlag*, zegt C. Borchling in *Das belgische Problem.*

GEO.

Duitsche Mededeelingen

VERORDENING

tegen het bedreigen der openbare veiligheid

Art. 1. — Wie binnen het gebied des Generaal-Gouvernements zich schuldig maakt aan voorbedachte brandstichting, met voorbedachten rade overstrooming veroorzaakt, met geweld, met wapens of gevaarlijke werktuigen voorzien een aanval pleegt op of weerstand biedt aan de gewapende macht of aan de vertegenwoordigers der Duitsche burgerlijke- of krijgsoverheid, wordt met den dood gestraft.

Indien er verzachtende omstandigheden bestaan, kan, in plaats van doodstraf, eene straf van tien tot twintig jaar dwangarbeid uitgesproken worden.

Art. 2. — Wie binnen het gebied des Generaal-Gouvernements:

a) wetens en willens valsche geruchten uitstrooit of verspreidt, betrekkelijk het getal, de marschrichting of zoogenaamde overwinningen van den vijand die van aard zijn de burgerlijke en krijgsoverheden aangaande de door haar te treffen maatregelen, te misleiden, of

b) al ware het ook zonder gevolg, tot oproer, handtastelijken opstand, tot bevrijding van een gevangene of tot andere onder art. 1 voorziene misdaden aanzet of ophitst, of

c) soldaten tot misdaden tegen de dienstgehoorzaamheid, of wanbedrijven tegen de krijgstucht en -orde te verleiden,

zal, indien de bestaande wetten en verordeningen geen hoogere gevangenisstraffen bepalen, met tot vijf jaar gevangenis gestraft worden.

Art. 3. — Bevoegd zijn de Duitsche Krijgsrechtbanken.

Brussel, den 11n Januari 1916.

Der General-Gouverneur in Belgien.
Freiherr von Bissing,
Generaloberst.

BEKENDMAKING

Zijn in de tijdruimte van 10 tot 16 dezer maand, bij een in kracht van gewijsde gegaan vonnis, wegens overtreding der hoogste prijzen en het niet-opmaken der voorgeschreven verkoopbrieven (wanbedrijf tegen de verordening van 28 September 1915 van den heer Generaal-Gouverneur), te Aarlen veroordeeld:

de kooplieden in aardappelen:

Paul Klons, te Gouvy, tot 2 weken gevangenis en 1,000 mark boet;

Lodewijk Dury, te Florenville, tot 1 maand en 1 week gevangenis en 3,000 mark boet;

Renatus Darche, te Aarlen, tot 1 maand gevangenis en 1,500 mark boet;

Frans de Jong, te Brussel, tot 6 maanden gevangenis en 6,000 mark boet;

Hendrik Everaerts, te Brussel, tot 9 maanden gevangenis en 8,000 mark boet.

Aarlen, 17 December 1915.

Der Militärgouverneur,
HURT,
Generalleutnant.

Kunstnieuws

MUZIEK

Nieuwe Orkestvereeniging « Anvers-Palace »

Het zesde koncert der *Nieuwe Orkestvereeniging*, dat Vrijdag a.s. te 9 ure 's avonds in « Anvers-Palace » zal gegeven worden, belooft de vorige koncerten nog te overtreffen.

Als solisten zullen dien avond optreden: Mej. Van den Bussche, zangeres, en de hh. De Herdt (viool) en Distelmans (alto), beiden leeraars aan het Koninklijk Vlaamsch Konservatorium.

Op het programma: 1. *De Tooverfluit*, van W. A. Mozart; 2. de *Symphonie Concertante*, voor viool en alto van denzelfden Meester; 3. *Afwezigheid*, van Hect. Berlioz, en *De Zilveren Ring*, van C. Chaminade; 4. *Schotsche Melodiën*, van P. Gilson; 5. *Willem de Zwijger*, van J. Wieniawski; 6. *Sonnet*, van G. Huberti, en *Droombeeld*, van E. Dell'Acqua; 7. *Parijzer Carnaval*, van J. S. Svendsen.

In Mozart's *Symphonie Concertante* zullen de hh. Em. De Herdt en N. Distelmans als solisten optreden, terwijl Mej. C. Van den Bussche het *Sonnet* van Huberti zal zingen en *Droombeeld*, van Dell'Acqua.

Zooals men ziet is het programma voor dien dag ongemeen keurig en alle kunstliefhebbers zullen dan ook niet nalaten het zesde koncert van de *Nieuwe Orkestvereeniging* bij te wonen.

SCHILDERKUNST

Rik Wouters

Ongeveer een half jaar geleden werd de Vlaamsche schilder Rik Wouters, die, na als soldaat in het Belgisch leger, het beleg van Luik, Namen en Antwerpen te hebben meegemaakt, te Zeist in Nederland geïnterneerd was, op eerewoord vrijgelaten. Tengevolge van een kaakontsteking, in het kamp opgedaan, moest hij eene gevaarlijke operatie ondergaan. Met hulp der regeering is het gelukt zijn schilderwerk en plaasteraf-gietsel uit Brussel vrij te krijgen, en met den heer G. W. Knapp en diens dochtertje houdt hij op dit oogenblik eene uitgebreide tentoonstelling in het Stedelijk Museum, te Rotterdam.

Drie zalen, gevuld met zijn werk: aquarellen, olieverfschilderijen en eenige beelden, doen hem kennen als een knap, modern kunstenaar, niet kubistisch of futuristisch, maar modern in dien zin, dat hij de visie, die hij van de natuur krijgt, uit op eene wijze, die niets gelijkt op die zijner voorgangers; dat hij zoo eenvoudig en zoo krachtig mogelijk het exuberante van licht en kleuren uitdrukt; zoo eenvoudig en zoo expressief mogelijk het typeerende van het geval, van een beweging, van een vorm, of van een geheele samenstelling.

De « Rotterdamsche Kunstkring » hoopt tevens over eenige weken een gedeelte van het hier ten toon gestelde werk van sympathieken Belg aan hare leden te laten zien.

LETTERKUNDE

Arnold Aletrino

Men zal zich herinneren dat wij vóór eenige dagen het afsterven meldden van den Noord-Nederlandschen letterkundige Arnold Aletrino. In *De Amsterdammer* herdenkt Frederik Van Eeden thans den afgestorvene, dien hij noemt: « de eenige Akademie-vriend, die zijn vriend gebleven is; de trouwste en meest aanhankelijke vriend, dien ik van mijn jeugd af behield ». Uit het opstel fragmenteeren wij het volgende:

« Hij was het wien ik mijn *Kleinen Johannes* voorlas, en die daarbij in tranen uitbarstte. Hij had zulk een lichtbeweeglijk gemoed en zijn tranen kwamen spoedig. Hij was het ook die mij het denkbeeld ingaf van den gruwelijken tocht door de graven, met Pluizer.

Deze sombere schrijver van de meest verdrietige en lugubere boeken die in onze taal geschreven zijn, was de jolligste, levendigste, geestigste kameraad dien men zich denken kan.

Hij was een kostelijke grappenmaker met een grenzenloos goedhartig, vrouwelijk week gemoed. Voor iemand dien hij liefhad offerde hij alles op. Geld kon hem absoluut niets schelen, en toch — dat is 't mooie er bij — vroeg hij er nooit om en wist hij altijd ongeholpen rond te komen. Hij zei wel eens dat hij graag een kamer vol geld wou bezitten alleen o mde voldoening te hebben er op te trappen en op te spuwen.

Al waren wij nog zoo intiem, toch was er een diepgaand verschil. Het was een geweldig pessimist, en als hij ernstig wou zijn, dan was hij sinister en naargeestig. Hij verwonderde en benijdde mijn optimisme — maar kon er zelf nooit toe geraken.

Ik hield niet van zijn letterkundig werk, en hij wist dat en verweet het mij nooit. Ik wilde dat hij den menschen zou even wat hij mij gaf, zijn tintelende geest, zijn gevoelige, fijne humor, zijn levendigheid, zijn joligheid. Maar dat kon hij niet en wilde hij niet. Zijn ernstige boeken zijn zwaar, somber, als een drukkende, griezelige nevelachtige nachtmare.

De lezer van de «Groene» hebben het laatste gelezen wat hij publiceerde, een fragment van zijn studie over Napoleon.

Sam was een helden-vereerder, al beweerde hij zelf het tegendeel van een held te zijn, en Napoleon was zijn leven lang een voorwerp van zijn hartstochtelijke bewondering. »

Financieele Mededeelingen

Balans der banknotenafdeeling der Société Générale de Belgique op 20 Januari 1916

AKTIVA

Speciën en Duitsch geld	Fr. 165.830.928,36
Vorderingen op het buitenland	12.671.955,85
Voorschotten op vorderingen op het buitenland	46.677.606,17
Voorschotten op vreemde schatkistbiljetten	1.360.000,—
Voorschotten op schatkistbiljetten der Belgische provincies	480.000.000,—
Wissels en chèques op Belgische plaatsen	49.478.708,28
Voorschotten op binnenlandsche fondsen	4.671.160,65
Andere aktiva	8.256.152,40
Totaal fr.	768.946.511,71

PASSIVA

In omloop gegeven biljetten	Fr. 604.493.105,—
Loopende rekeningen	155.005.888,91
Andere passiva	9.447.517,80
Totaal fr.	768.946.511,71

Stadsnieuws

Lijk opgevischt. — Maandag l.l. rond 11 1/2 ure 's morgens werd uit het Amerikadok het lijk van den genaamde A. Van de Vreken, handelswaker, oud 57 jaar, en wonende Hoornstraat, 9, opgevischt. De dood werd vastgesteld door Dr De Ridder, die geen sporen van geweld op het lichaam ontdekte. Het lijk werd naar het doodenhuis der Korte Dijkstraat overgebracht.

Voor onze Krijgsgevangenen in Duitschland. — Vlamingen gedenkt uwe 18.000 taalbroeders in Duitschland, gedenkt hoe noodig het is dat wij uit die krijgsgevangenenkampen ware oprechte stambewuste Vlamingen terug krijgen; gedenkt hoe gemakkelijk hier iedereen kan toe bijdragen en hoe groot reeds uwe verdienste kan zijn met regelmatig uw gelezen blad aan het Komiteit te bezorgen, dat regelmatig 2 maal per week verzendingen van bladen naar de verschillende kampen doet. Gedenkt hoe overwegend het nut van 'elk blad hier is, dus dat er geen enkel verloren ga en onze jongens zullen er u dankbaar voor zijn. Hoe gering het ook weze, elk brenge zijn steentje bij aan het groote gebouw: Vlaanderen.

Havenbeweging. — Op 24 Januari liepen in onze haven 5 stoomschepen, 4 motorbooten en 25 lichters binnen, terwijl dien dag 3 stoomschepen, 1 motorboot en 10 lichters onze haven verlieten.

Regentenkring van Antwerpen. — De leden van den Regentenkring, die gaarne boeken in lezing zouden hebben, kunnen deze verkrijgen bij den voorzitter, Hubert d'Hollander, Rudolfstraat, 60, t/s.

Oud-Leerlingenbond School 17. — Zondag 27 Februari zal deze kring, in de feestzaal Laurent, Anselmostraat, 67, een liefdadigheidskoncerto inrichten, met de medewerking van den Kring Goumod.

Kleedingswerk en Hulpkas der Behoeftige Blinden. — De leden worden verzocht in acht te nemen dat de kring veranderd is van lokaal. Van het « Prinsenhof », Diepestraat, 30, naar de feestzaal « Eldorado », Van Wezenbekestraat, 10.

Berchem. — Hooger Onderwijs. — *Voordracht van den hr V. Resseler.* — De hr Victor Resseler heeft te Berchem over Dichter René de Clercq komen spreken en dat heeft hij heerlijk gedaan. Hij heeft niet over de Clercq gesproken, maar hij heeft hem werkelijk doen leven, vóór ons, in ons. Oprechtheid en waarheid waaide ons toe uit die vroolijke, groote, heerlijke ziel, hier vertolkt door zijn gedichten. 't Was 't vroolijke gemoed dat lachen deed en springen en zingen; 't flinke hoofd dat denken kan, met de scherpe oogen die zien durven, en 't gouden hart vooral, dat teeder bemint, zijn vader, zijn moeder, zijn kleen, kleen dochterke, zijn taal; 't gouden hart dat heel de miserie van zijn zwoegersvolk voelt en deelt; de fijne dichterziel die innig de emotie voelt van een broze morgenschemering, een wazige valavond, een diepbewogen gemoedstoestand.

Tallooze gedichten droeg de hr Resseler voor, zoo heerlijk in stemming en gevoel als men het weinig hoort. Warm en hartelijk werd hij bedankt door een zeer talrijk publiek dat hij niet alleen in gedurige aandacht wist te houden, doch in geestdrift vervoeren vermocht. Het was een prachtig geslaagde voordrachtavond.

Donderdag a.s. om 9 uur 's avonds (Torenuur), in de zaal Frascati, Driekoningenstraat, 138, Berchem, eerste les van den hr Rombouts over Sterrekunde (met lichtbeelden).

Ingezonden

Over Onderwijs te Molenbeek

In dit blad heeft Jef Herremans reeds dikwijls de wantoestanden van het lager onderwijs gehekeld. In de meeste voorgeborchten van Brussel en in de stad zelve is de voertaal Fransch, 't is te zeggen dat *al de vakken in die taal aangeleerd worden aan kinderen die enkel Vlaamsch verstaan!* 't Is wraakroepend, maar 't is zoo.

De gemeenten Laken, Koekelberg, Cureghem en Molenbeek hebben gelukkig nog Vlaamsche scholen.

Denk echter niet, beste lezers, dat het daar toegaat zooals het zijn moet. 't Is te zeggen dat het onderwijs daar gegeven wordt volgens de regels door opvoedkunde en methodeleer gesteld.

't Zoontje van ondergeteekende volgt zulke Vlaamsche (?) school. Hij zit in den laagsten graad, 2de jaar, en begint stilaan te lezen en zelf met de pen te schrijven. Hij is 6 1/2 jaar oud.

Kunt ge gelooven, dat die kleine bengel, van de 5 keeren dat hij per week, huiswerk moet maken, hij 3 Fransche huiswerken te schrijven heeft? En welke huiswerken! Denk niet eenige Fransche woordjes te schrijven. Neen, werkwoorden vervoegen in 't Fransch, a.u.b., terwijl hij in het Vlaamsch nog niets afweet van de vervoeging der hulpwerkwoorden.

De achtbare heer bestuurder dier school, bij wien ik ging protesteeren, zei mij, dat het onderwijzend personeel verplicht is het programma te volgen, dat van af het 1ste studiejaar het aanleeren van 't Fransch voorschrijft.

De opstellers van dit programma zijn natuurlijk de Franschdolle schepenen van onderwijs, die niets af weten van opvoedkunde en maar enkel naar het doel streven: *de Brusselsche Vlaamsche jeugd verfranschen!*

Zij bekreunen er zich niet om dat het Vlaamsche kind verstandelijk vermoord wordt in de lagere school!

't Is dus hoog tijd dat *het aanleeren eener tweede taal afgeschaft worde uit het programma der lagere school, ten minste voor de eerste leerjaren.* In de overige jaren kan het aanleeren dier taal blijven bestaan en, zooals alle onderwijzers het u zullen zeggen, zal het Vlaamsche kind veel sneller en beter er in slagen de Fransche taal alsdan aan te leeren, vermits het dan zijne moedertaal goed kennen zal en het voor den Vlaming maar een lachspel is andere talen aan te leeren *als hij grondig de zijne kent.*

Jef AERTS.

24 Januari 1916.

Geachte Redaktie,

Ik lees daar juist den brief over Schoolonderzoek, onderteekend « Een Flamingante ». Zie, die naam alleen reeds doet me goed: een Flamingante, een Vlaamschgezinde vrouw dus!

Hoe hebben wij die steeds in onze Beweging gemist, en hoevele vrouwen uit louter modezucht, verfranschten hun huiskring!...

Goed-lieil dan de Vlaamschgezinde vrouwen in een blijder toekomst! Niet die of die klas der Gasthuisstraat, maar enkel het Bestuur dier School, den geest die er heerscht had ik op 't oog toen ik schreef « een echt franskiljonsnest ».

Laat onze kranige Flamingante nu maar eens bewerken met haar 48 gezellinnen dat *die* geest er gezuiverd worde, door telkens en telkens verzet aan te teekenen als er tegen de taalvoorschriften gezondigd wordt en... 't zal wel gaan!

Met hartelijk Vlaamschen groet,

Uw abonnent,
G. S.

Van onze Vlaamsche vrienden in Duitschland

Gösloh, den 3 Januari 1916.

Zeer geachte Heer C. Rousseeu,

Uw zeer geëerd schrijven van 26 November heb ik den 16 December ontvangen, en tot heden ook reeds vier verzendingen von uwe prachtige bladen: « Het Vlaamsche Nieuws » en « Antwerpen Boven ».

Als tusschenpersoon voor de Vlaamsche krijgsgevangenen van het kamp Gösloh ben ik U van harte dankbaar voor het groot nut dat U ons hierdoor bewijst. De eenige lezing die tot hiertoe te krijgen was, waren eenige Fransche gazetjes, en daarin voelen wij ons Vlaamsche jongens, toch niet t' huis.

Reken er op, alles wordt in het werk gesteld om de bladen in ieders bereik te brengen.

Aanvaard, zeer geachte Heer, mijne beste Vlaamsche groeten,

Uw Henri Coudron,
8e Liniereg. Kriegsgefangenenlager
Gösloh b/ Uchte, Soltau.

Hoe groot de belangstelling voor onze bladen in de krijgsgevangenenkampen is.

Zooeven kregen wij bericht uit het kamp Diepholz b/ Osnabrück:

De Vlaamsche vriend die uwe bladen in ontvangst moest nemen is hier vertrokken en nu staan wij hier zonder bladen. Is er dan toch geen mogelijkheid om eene nieuwe schikking te treffen? Wij allen verwachtten telkens met zooveel belangstelling de aankomst uwer zoo Vlaamschgezinde bladen, ze werden hier voorgelezen en zelfs vertaald.

Op U vertrouwende,

Uw Herman Devoght,
28 liniereg. 3/4 n. 46,
Barak II
Diepholz, Osnabrück.

BURGERLIJKE STAND VAN ANTWERPEN

Overlijdens van 25 Januari 1916

Mannelijk geslacht: A. Van de Vreken, handelswaker, 67 j., echtg. van A. De Laet, Hoornstraat, 9.

Vrouwelijk geslacht: 1 kind beneden de 7 j.

Overlijdens: Mann. gesl.: 1; vrouw. gesl.: 1. Totaal: 2.

Geboorten: Mannel. gesl.: 2; vrouw. gesl.: 2. Totaal: 4.

Laatste Uur

De Nederlandsche handel

Den Haag, 24 Januari. — Het Korrespondenz-Bureau verneemt dat men zich binnenkort van hoogerhand aan maatregelen mag verwachten, opdat Nederlandsche schepen uitsluitend naar Nederlandsche havens zouden mogen bevracht worden.

Een klein Duitsch stoomschip gestrand

Karlskrona, 25 Januari. — Het Duitsche stoomschip « Kresmann » (500 ton) is gedurende de reis van Stettin naar Stockholm onderweg bij Utlangau op den grond geraakt en heeft lek gekregen. Dit gebeurde verleden Zondag avond. De bemanning is aan wal gegaan.

De dienstplichtwet in derde lezing aangenomen

Londen, 25 Januari. — Het Lagerhuis heeft met 338 stemmen tegen 36 de wet op den dienstplicht in derde lezing aangenomen.

Nieuwe beschieting van Nancy

Parijs, 25 Januari. — Men meldt uit Nancy:

Een nieuwe beschieting van de stad is tusschen 7 en 8 uur 's morgens voorgekomen, waardoor geen belangrijke schade werd veroorzaakt en die twee personen min of meer zou gekwetst hebben. Tegen den middag vlogen verschillende vijandelijke vliegtuigen boven de stad en omgeving en wierpen bommen, maar zonder succes.

De Koning van Montenegro te Lyon

Lyon, 25 Januari. — De koning van Montenegro is met Kroonprins Danilo, prins Peter en prinses Militza en hun gevolg gisteren te Lyon aangekomen. Zij zijn in het hotel afgestapt. Een plechtige ontvangst was ingericht geworden.

Officieel Fransch legerbericht

Parijs, 25 Januari.

In België: Binst den nacht zijn de wederzijdsche artillerieën bedrijvig gebleven, in de streek van Nieuwpoort. Nieuw ingekomen bijzonderheden bevestigen dat de Duitsche aanval, gisteren beproefd nabij de monding van den IJzer, verstrooid is geworden door het Fransche geschut. De Duitschers zijn niet kunnen vooruit komen, uitgezonderd op één punt, waar eenige groepen de vooruitgeschoven Fransche loopgraaf konden binnendringen. Zij werden er onmiddellijk, na een zeer hevigen strijd met handgranaten, weder uitgejaagd, hetgeen hun gevoelige verliezen berokkende.

In Artois: De aanval die gisteren door de Duitschers gericht werd tegen de Fransche stellingen ten Oosten van Neuville-St-Vaast en die volledig mislukte, is op 't einde van den dag in grooter omvang herhaald geworden. Na een nieuwe reeks mijnontploffingen, vergezeld van een zeer hevige beschieting, hebben de Duitschers op het 1500 met. lange front een aanval gedaan, ongeveer in den hoek die gevormd wordt door den weg van Arras naar Lens en den weg van Neuville-St-Vaast naar Trélas. De Duitschers werden teruggedreven en in hunne linies teruggeworpen door het vuur der Franschen. Op twee punten konden de aanvallers de geslagen trechters bezetten, waarvan de meeste binnen onmiddellijk werden heroverd. In de Vogezen hebben de Franschen de Duitsche verdedigingswerken van Ban-de-Sapt doeltreffend beschoten.

Officieele lijst der gesneuvelde Officieren en Soldaten van het Belgisch leger

gerangschikt volgens alfabetische ord.

(Vervolg)

Putmans Albert, korpor., 2e karab., ov. te Leeuwarden, 26-3-14, begr. te St-Gillis-Brussel.
25464. Pyckman, sold., 14e lin., ov. te Antwerpen, 11-9-14.
55401. Pynaert P. J., sold., 5e lin., van Meenen, ov. te Herent, Sept. 1914.
56971. Pynenbug of Fynenburg, sold., 5e lin. van Antwerpen, ov. te Leuven, 5-10-14, aldaar begraven.
Quneriève Alfons, sold., 1e karab., van Terzegnies. begr. te Mechelen.
24176. Quemme Victor, sold., 1e jag. te voet van Mont-s/Marchienne, begr.te Seraing, kuil 3.
54196. Quenet, sold., 5e lin., van Morlanwelz, ov. en begr. te Rotselaer, kuil 3.
24176. Quenne Victor F. J., sold., 1e jag, van Montigny-le-Tilleul, begr .te Seraing, kuil 3.
Quinet Fernand, sold., begr. te Duinkerke.
35494. Quivy, sold., 9e lin., van Brussel, ov. en begr. te Ougrée.
36120. Radier, sold., van Aubel, ov. en begr. te Chaudfontaine.
55851. Raecke, sold., 1e lin., van Nieuwpoort, ov. en begr. te Lier.
Raemackers Gaston, 4e vrijw., van Antwerpen, ov. te Thienen, 18-8-14, aldaar begr.
38103. Raemaekers, sold., grenad., van Antwerpen, medalie gevonden in den omtrek van het fort van Lier.
55914. Raemaekers Joris, sold., 9e lin., van Antwerpen, ov. en begr. te Angleur.
Raemdonck Constant, sold., 9e lin., van Peperinghe, ov. en begr. te Vorsselaer.
54974. Raepaet R. C. E., sold., 1e gidsen, van Quaremont, ov. en begr. te Neerlinter.
4139. Raes Bery, sold., art. 7e batt., van Aubel, begr. te Vedrin.
36120. Rahier Nicolas, sold., ov. fort van Chaudfontaine, aldaar begr.
55914. Rafymakers Joris, sold., 9e lin. ov. en begr. te Sart-Tilman.
Rademackers G., sold., 5e lin., van Aubin-Neufchâtel, begr. te Ramscapelle, op 10 met. ten Zuiden van 't signaal S halt van Ramscapelle bij Nieuwpoort.
22434. Rademakers J. H., sold., 14e lin., begraven te Boortmeerbeek.
Rahier Jos., sold., 2e lans., van Angleur, ov. Aug. 1914, begr. te Esneux.
51520. Ramaekers T., sold., 9e lin., van Stockroye, begr. te Jupille.
54984 .Ramakers A., sold., 2e lin., van Ant-
237. Raman R., sold., art., van Cherscamp, werpen, begr. te Neerlinter.
begr. te Namen.
51361. Ramdoer, sold., 2e jag., ov. 25-8-14, begr .te Eppeghem.
53799. Rampelberg Frans, sold., 23e lin. 1/4, van Anderlecht, ov. 27-8-14, begr. te Anderlecht.
58265. Rapegnies, sold., 2e lin., van Bois-de-Lessines, ov. en begr. te Neerlinter.
2:269. Raoue T., sold., 1e jag .te voet, ov. 5/1-8-14, begr .te Boncelles.
23564. Raskin J. F., sold., 14e lin., van Bressoux, ov. en begr. te Saive.
59344. Raskin J. N., sold., 7e lin., van Seraing, begr. te Lier.
35238. Raesaert C. J., sold., 9e lin., van Slype, ov. en begr. te Ougrée.
52780. Raveel, sold., 10e lin., van Cruyshautem, begr. te Lesve.
35202. Ravet, sold., 11e lin., van Marchez-lez-Ecaussines, begr. te Queue-du-Bois.
57900. Ravyst, sold., 11e lin., van Anderlecht. medalie overhandigd aan den statieoverste van Wespelaer.
1061. Rayon Roger, sold., 2e karab., van Lodelinsart, ov. te Antwerpen, 12-9-14.
Reckons ,sold., 9e lin. 2/4, van Brussel, ov. te Tilff.
Redant Remi, sold., 6e jag. te voet, van Meise, begr. te Puers.
Redoute Herman, sold., 1e karab.,, van St-Joost-ten-Oode, ov. 21-9-14. begr. te Elsene.
Regale ,ov. Aug. 1914, begr. te Thienen.
20411. Reginster C., sold., 13e lin., van Brussel, begr. te Ermeton-sur-Biert.
58513. Reichling L. A. J., sold., 9e lin., van Luxemburg, begr. te Ougrée.
70279 .Reiner A., sold., 6e lin., van Antoing, begr. te iWlsele.
58662. Relavesse, sold., 6e lin., van Quaregnon ,begr. te Wilsele.
53121 .Relbrecht Isid., sold., 9e vesting., van Moorsel, ov. fort Barchon. begr. te Wandre.
Remache René Pieter A., sold., 8e lin., ov. te Nieuwpoort, 28-10-14, begr. te Oostende.
19464. Remacle A. J. F., sold., 14e lin., van Heusy, ov. en begr. te Angleur.
58219. Remacle Jos., sold., 5e lin., van Schaerbeek, ov. te Antwerpen, 12-9-14.
Remans Corn., sold., 4e karab. 3/2, van Mechelen, begr. te Lier.
58962. Remoet C., sold., 5e lin., van Hillis ov. en begr. te Rotselaer, kuil 112.
57733. Remteau, sold., 3e lin.
58977. Remy A., sold., karab., van Luik, begraven te Herent.

(Wordt vervolgd.)

Het oude adres der
MODERN SCHOOL
was HOPLAND, 19
Thans bevindt ze zich daar niet meer, sinds 1sten November 1915 werd zij overgebracht naar de
41, MEIR, 41
Private lessen en gezamenlijke leergangen van LEVENDE TALEN en HANDEL
KOSTELOOS inlichtingen en proefles.
☞ 41, MEIR, 41. 663

ACCOUCHEUSE DIPLOMEE
Consultation, Pension, rue Osy, 62, Anvers. 1217

MEUBELEN
Verhuurt geweest zijnde meubelen, zooals 1 gebeeldh. eiken slaapk. en eetk., en 1 sac-arabe, als nieuw, zeer goedkoop te verkoopen. — 41, Oude Beurs. 1293

DEELGENOOT GEVRAAGD
met minstens 25.000 fr. kapitaal in goede winstgevende zaak Rijke broodwinning. Schrijv. W. W., bureel gazet. 442

Den 1n en 15n van iedere maand aanvang van nieuwe gemeenschappelijke leergangen, 5 fr. per maand, 2 lessen per week.
FRANSCH
ENGELSCH
BOEKHOUDEN
SNELSCHRIJVEN
MACHIEN-SCHRIJVEN
ingericht door de
ENGELSCHE SCHOOL
Bijzondere lessen 2 fr. per les
58, WELVAARSTR. (Gerechtshof) 663

Instituut Hachin
Lange Nieuwstraat, 10 (Beurs)
Bijzondere afdeeling voor Jongelieden en jonge Juffers
Snelschrift
Schrijfmachine
Boekhouden — Talen. 622

Jnes Hmes et Filles préparez-vous en qq mois à l'emploi de
STENO-DACTYLOGRAPHE COMPTABLE
INSTITUT RACHOR
10, Longue rue Neuve Anvers (Bourse)
Inscriptions ch. jour. 819

19, HOPLAND
School van Levende Talen
Den 1n en 15n van iedere maand aanvang van nieuwe leergangen.
ENGELSCH
FRANSCH
SPAANSCH
BOEKHOUDEN
DACTYLOGRAPHIE
STENOGRAPHIE
Fr. 5.— per maand
2 lessen per week
Dagelijks bijzondere leergangen voor Dames of Heeren.
KOSTELOOS prospectus met inlichtingen. 986
19, HOPLAND, 19

Meubelen
ALLES MOET WEG!
Wegens Uitscheiding!
Eet- en slaapkamers, in notelaar, eik en mahonie Le XV aan de helft der waarde. Spiegelkassen, salongarnituur, chaises-longue, tafels. Profiteert van den oorlog. Nog korten tijd. 1242
PROVINCIESTR.
— 212-214 —

WIE ZIJN TUIN
aangenaam aangelegd en onderhoud. wenscht wende zich of late zijn adres: Mercatorstr. 96 of Berkenlaan, n. 55 (Nachtegalenpark). 1301

BEDIENDE GEVRAAGD
Men vraagt bediende kenn. Vlaamsch en Fransch en ook boekhouding. Schrijv. onder B. A., Roodestraat, 44.

TE HUREN
Beneden Appartement aan oorlogsprijs, 7 pl., badkamer, gas, elektriek en water. Schoon gelegen, Lambermontplaats, 3. Bevragen in nr 18. 1276

Meubelen
WEGENS VERTREK
schoone slaapkamers en eetkamers in massief notelaar, mahonie en eik. Piano 125 fr. Buffetten, spiegelkast Louis XVI met 3 deuren, en andere meubelen per occasie haastig te koop, aan ieder aanneemb. bod. 89, Paleisstraat, 89 over het politiebureel. 1210

TE HUREN
in schoon geslot. huis, gemeub. kwartier en gemeub. kamers, alles ingericht om te koken, gaz, elektriek, W. C. op het verdiep. Aan halve prijs. Adres: Loostr., 74, 2 minu. van de Middenstatie. 1296

VROUWEN
de remedie van Dokter CARLOS is onfeilbaar tegen smartelijke en onregelmatige
MAANDSTONDEN
Zekere uitslag, zonder gevaar. — De doos 10 frank, de 1/2 doos 5.50 fr. — Bescheiden opzending tegen postbon: Zuider Volkspotheek, 126, Brederodestraat, Antwerpen 778

EAU DE MELISSE DES CARMES DE PUTEAUX
Het meest vermaarde van allen. Eenig, steeds onfeilbaar geneesmiddel. ONOVERTREFBAAR tegen Beroerten, Zwaktens, pijnlijke Spijsverteringen, Hoofdpijn, Tandpijn, Bewusteloosheden, enz., enz.
DE FLESCH: Fr. 1.25
Te verkrijgen in alle apotheken van het Land.
LABORATOIRE «THISSEN», 83, Chaussée de Forest, Brussel.
Voornaamste depothouders: Antwerpen, Breedenraedt Debeul, Maquinay. — Brussel: Christiaens Aîné, André & Antoine, Genotte. — Charleroi: Apotheek Rassart, rue de Marcinelle. — Gent: Apotheek Depaenemaeker. — Luik: Kremer, Vivario, Goffin & fils, Goossens, Tummers. — Namen: Apotheek Dieudonné, rue de Fer 172

ZIEKEN
Zoo gij lijdt aan
ziekten der maag en der ingewanden, jicht, rheumatism, bloedarmoede, zenuwzwakte (neurasthénie), waterorganen, nier en blaas, morgendruipingen, vernauwingen, onvermogen, vertraging of wegblijven der maandstonden, beschrijft in volle vertrouwen uwen toestand, of raadpleegt den geneesheer-specialist.
KOSTELOOZE RAADPLEGINGEN: alle dagen van 10 tot 11 ure 's morgens. Des avonds van 6 tot 7 ure, behalve Zondags.
BETALENDE RAADGEVINGEN: alle dagen van 11 ure tot 's middags. Alle avonden van 7 tot 8 ure, behalve Zondags.
BEHANDELING PER BRIEFWISSELING
100, PLANTENSTRAAT, 100, BRUSSEL-NOORD 1213

WATERORGANEN BLAAS-NIEREN
De behandeling van Dokter CHARLUS geneest alle inflammatien en ziekten der waterorganen, uitloopingen, steen, lendenpijn, witte verliezen, troebele, brandende of pijnlijke waters
SPOEDIGE GENEZING
zelfs in de ergste gevallen
Prijs: 3.00 Frank
De waters der zieken zullen in ons laboratorium KOSTELOOS onderzocht worden.
ZUID-VOLKSAPOTHEEK
126, Brederodestraat, 126
ANTWERPEN

G. MALFEYT'S
magazijn van
EIK en MEUBELHOUT
is alle werkdagen open van 7 1/2 tot 12 en van 1 uur tot zonsondergang
Specialiteit: Triplex 4 m/m 1e soort
HOOFDHUIS:
26, COBURGSTRAAT (Zuidstatie)
Bijhuis te Mechelen: 25, Brusselpoort 1224

GELD OP EIGENDOM
Te bekomen aan interest 3.75 en 4 % voor te bouwen, land, bouwgronden, huizen en Hofsteden te koopen groot gemak van afleg volgens believen overeenkomstig termijn volgens keus bij den rentmeester te Brussel, 33, Avenue Dailly, 33. Kantoor open alle dagen van 9 tot 12 uur, 's Zondags en feestdagen van 9 tot 11 uur.
Plannen voor gebouwen. 810

GEVRAAGD
eene juffer voor deftig café in den buiten. Goede getuigschr. vereischt. Schrijv. bureel blad onder lett. X. 1297

DEFTIG MEISJE
van 15-17 jaar gevr. in klein huishouden. Zich aanm. 131, Balansstraat, Zuid. 1294

IK WENSCH
een klein huis te huren met diamantslijperij ,hebb. 4 of 5 molens. Schrijv. W. W. 1300

BERICHT aan de BROUWERS
Daar de werkhuizen nog altijd in volle werking zijn is het Huis Gebroeders Fumière, te Forchies-la-Marche, in staat, snel en aan goede voorwaarden, ketels, bier- en warmwaterkuipen, enz. te leveren.
In geval van bestelling, wil het zich gelasten plannen voor de inrichting te bezorgen, ontworpen volgens den staat der vertrekken en naar gelang het gebruik aan hetwelk die toestellen moeten beantwoorden. 1244

Roepzaal "MARNIX"
1, Terninckstraat, 1
(Hoek Kastosplein-straat)
Voor den verkoop van MEUBELEN, KUNSTVOORWERPEN, SCHILDERIJEN, enz., wende men zich tot de roepzaal «Marnix».
Bestuurder: J. B. LAMBRECHTS
INKOOP, VERKOOP
VERWISSELING, SCHATTINGEN
Men geeft geld als voorschot 630

VROEDVROUW Diploma van 1e klas in Frankrijk en in België
GEWEZEN ASSISTENT-ARTS
gewaarborgd vrij van alle gevaar
MATIGE PRIJZEN
14, MARTELAARSPLAATS, 14, BRUSSEL
Noordstatie, geeft uit in de Nieuwstraat

Leest en verspreidt het «Vlaamsche Nieuws», het best ingelicht en meest verspreid Nieuwsblad van België.

108
ROUWZWART IN 12 UREN
Mechelschesteenweg, 93; Kunstel, 38; Vondelstraat, 8; Kasteelpleinstraat, 67.
A. VAN WEEREN
ons volk aan werk; werk voor die menschen op dit oogenblik beteekent brood; laat daarom tegen lage prijzen uwe kleedingstukken, mantels, pardessus, dekens, tapijten, enz., enz., verwen of wasschen in de stoomverwerij.
HELPT

Hespen, Spek
Gerookt vleesch, enz.
Specialiteit van worsten; alles aan zeer voordeeligen prijs, in de gekende Verkensbeenhouwerij der GEBROEDERS JANSSENS
De Hornestraat, 2/2, Antwerpen-Zuid (nabij het Museum) 1081

ZEEP
Schoone zachte groene zeep ZEER VAST
hoedanigheid, kwaliteit en zuiverheid gewaarborgd, fr. 3.40 den kilogr.; 2e kwaliteit insgelijks zeer vast en gewaarborgd zuiver, fr. 1.75 — SAVONNERIE DES QUATRE VENTS, 92, Vier Windenstraat, BRUSSEL. 1299

SPOED
DISPONIBEL
200 balen lapboonen, gedroogde en opgelegde groenten, stockvisch; 500 kisten nachtlichten. — W. Z. 127. 1295

Verkoopers of depothouders voor «HET VLAAMSCHE NIEUWS» kunnen zich aanbieden op het bureel van het blad: ROODESTRAAT, 44.

ZACHTE
ZEEP
Extra kwaliteit
Prijs: fr. 0.95 de kilo
18, NIEUW FOUNDLANDSTR.
BRUSSEL 1298

Muntschouwburg (Brussel)
MUZIEKFEEST
van
Het Groothertogelijk Hoftheater
en van de
Hofmuziek Darmstadt
ZATERDAG 29 JANUARI, 7 1/2 uur
"FIDELIO"
Opera in twee bedrijven door L. van Beethoven
ZONDAG 30 JANUARI, 6 uur
"DE MEESTERZANGERS VAN NUREMBERG"
Opera in drie bedrijven door Richard Wagner
MAANDAG 31 JANUARI, 8 uur
Koncert van de Groothertogelijke Hofmuziek
Leiding:
Hofdirigent Hofraad PAUL OTTENHEIMER
PROGRAMMA:
1. Openingstuk: «Coriolanus».
L. van Beethoven: 2. Concerto voor viool, met begeleiding van orkest.
(Solist: Hofconcertmeester Adolf Schiering.)
3. Symfonie n. 3, Heroïsche.
DINSDAG 1 FEBRUARI, 7 1/2 uur
"DE VLIEGENDE HOLLANDER"
Romantisch opera in 3 bedrijven door Richard Wagner
Muziekleider: Hofraad PAUL OTTENHEIMER.
Spelleider: KURT STRICKRODT.
Koren: Hofkoorbestuurder ROBERT PREUSS.
Prijzen der plaatsen: fr. 1.00 tot 10.00 (Opera); 0.50 tot 6.00 (koncert).
Verkoop der kaarten vanaf 22 Januari aan de kas van den Muntschouwburg, alle dagen, van 10 tot 5 uur, en één uur vóór den aanvang van iedere voorstelling.

Nelleken
Uit den Rariteitenwinkel
door
Charles DICKENS

Dat zij den grijsaard onder den last van een geheim verdriet zag neerzinken, — dat zij telkens bespeurde hoe onrustig en zwaarmoedig hij was, — dat zij dikwijls moest vreezen, dat zijne geestvermogens gekrenkt waren, — dat zij in zijne woorden en blikken de nadering eener akelige krankzinnigheid moest ontdekken, — dat zij dit alles dagelijks moest ondervinden en gevoelen, dat zij, wat er ook mocht gebeuren, alleen op de wereld waren, zonder iemand om hen te helpen of te raden, — dit waren oorzaken van angst en treurigheid, die eene volwassene vrouw zouden hebben ontmoedigd, al ware zij ook omringd door andere opwekkingen tot blijdschap en vroolijkheid, hoeveel te meer een jong meisje, bestendig omgeven door al wat zulke treurige gedachten kon levendig houden.

In de oogen van den grijsaard was Nelleken echter steeds dezelfde. Als hij voor een oogenblik het spook kon verbannen, dat hem altijd vervolgde, zag hij daar nog altijd zijne jeugdige gezellin met denzelfden glimlach, hetzelfde diepe gevoel, dezelfde kinderlijke vroolijkheid, waaraan hij zoo gewoon was, dat hij zich niet anders verbeeldde, of hij had zich zijn leven lang in dat genot verheugd. En daarbij bleef het; steeds las hij in het boek van haar hart het eerste blad, dat voor hem werd opengeslagen, weinig denkende wat de andere bladen inhielden, en prevelde bij zich zelven, dat zijne kleindochter ten minste nog weltevreden en gelukkig was.

Eens was zij dat geweest. Eens had zij zingende door die donkere kamers gehuppeld, en vroolijk rondgetrippeld tusschen derzelver met stof en roest bedekte schatten. Maar thans waren die holle vertrekken koud en akelig, en als zij, om de vervelende uren te korten, haar eigen kamertje verliet, en zich op eene andere plaats nederzette, was zij zoo stil als de onbezielde beelden, die om haar heen stonden.

Een dezer vertrekken had een venster, dat op de straat uitzag, en voor dat venster bleef het meisje menigen langen avond, en dikwijls tot laat in den nacht, alleen en in gedachten zitten. Niemand is zoo schroomvallig als zij die met den angst wachten; en op zulk een tijd kwamen haar allerlei akelige denkbeelden voor den geest.

Als het donker begon te worden, zette zij zich hier neder, en keek naar de menschen, die op straat voorbijgingen, of zich voor de vensters aan den overkant vertoonden, terwijl zij bij zich zelve dacht, of die kamers ook zoo hol en stil waren, en of die menschen het ook zoo gezellig vonden, dat zij haar daar zagen zitten. Boven een der daken stak een oude schoorsteen uit, en zij had zoo dikwijls daarnaar getuurd, dat zij zich nu verbeeldde er een leelijk gezicht te zien uitkomen, hetwelk haar begluurde; zij was blijde als het zoo donker werd, dat zij dien schoorsteen niet meer kon onderscheiden, hoewel het haar te gelijk speet, als de lantarens in de straat werden aangestoken; want dan werd het op eens zoo laat, en zoo donker in huis. Dan haalde zij haar hoofd binnen, om in de kamer rond te zien, of alles nog op zijne plaats stond, en niets zich bewogen had; en als zij dan weder naar de straat keek, gebeurde het wel eens, dat zij eene doodkist zag voorbijdragen. Zulk een gezicht deed haar dan huiveren, en bracht haar opnieuw het veranderd uitzicht van haar grootvader in de gedachten, met eene nieuwe reeks van zorgen en angstige voorstellingen. Als hij eens stierf, — plotseling een toeval kreeg, en nooit weder levend thuis kwam, — of als hij eens thuis kwam, en, nadat hij haar naar gewoonte goeden nacht had gezegd, terwijl zij gerust lag te slapen, en misschien genoeglijk te droomen, zich de keel afsneed, en het bloed onder de deur van haar eigen slaapkamertje kwam doorzijpelen! Zulke gedachten waren te akelig om er bij te vertoeven; en dan keerde zij zich weder naar de straat, waarin het nu donkerder en stiller was dan te voren. De eene winkel na den anderen werd gesloten, en aan de lichten voor de bovenramen kon men zien, dat de buren naar bed gingen. Eindelijk gingen al de lichten uit, of werden hier en daar verwisseld met het flauwe schijnsel eener nachtkaars, die den geheelen nacht moest blijven branden. Slechts één winkel, die laat sloot, wierp nog een rood schijnsel op de straatsteenen; maar dan werd ook die gesloten, en bleef vervolgens alles donker en stil, behalve wanneer men de voetstappen van een enkel voorbijganger hoorde, of een buurman, die later dan gewoonlijk thuis kwam, daverend aan zijne deur klopte, om zijne slapende huisgenooten te wekken.

Als de nacht zoo ver geloopen was — en thans zelden vroeger — sloot Nelleken het venster, en sloop zacht naar beneden, terwijl zij dacht, hoe zij schrikken zou, als een van die afschuwelijke gezichten uit het magazijn, die haar dikwijls in hare droomen kwelden, haar tegenkwam, en door een bovennatuurlijk licht zichtbaar werd. Maar deze vrees verdween, als zij haar eigen kamertje bereikt had en daar de lamp vond branden. Na een vurig gebed voor haar grootvader, en om de terugkomst van het stille geluk, dat zij eens genoten hadden, legde zij dan haar hoofd op haar kussen, en schreide totdat zij in slaap viel; maar voordat het dag werd, werd zij nog dikwijls met een schrik wakker, als zij zich in haar slaap verbeeldde, dat zij de schel had gehoord.

Op zekeren avond, den derden na het gesprek van Nelleken met jufvrouw Quilp, zeide de oude man, die den geheelen dag ongesteld was geweest, dat hij niet zou uitgaan. Dit bericht deed de oogen van het meisje schitteren; maar hare blijdschap bedaarde terstond, toen zij er op lette, hoe ziekelijk en afgemat haar grootvader er uitzag.

— Twee dagen, zeide hij, twee volle dagen voorbij, en nog geen antwoord! Wat heeft hij gezegd, Nelleken?

— Anders niet dan ik u gezegd heb, grootvader!

— Ja, zoo! hernam de oude man met een flauwe stem. Maar zeg het mij nog eens, Nelleken! Mijn hoofd wordt zwak. Wat heeft hij u gezegd? Niets anders dan dat hij morgen of overmorgen zou aankomen. Dat stond ook in het briefje.

— Anders niet, antwoordde het meisje. Wil ik morgenochtend vroeg nog eens naar hem toegaan? Ik zal maken, dat ik vóór het ontbijt terug ben.

— Het zou niet baten, zeide de oude man, treurig zijn hoofd schuddende, terwijl hij te gelijk zijne kleindochter naar zich toe trok. Maar als hij mij nu begeeft, Nelleken! — op dit oogenblik, nu ik, met zijne hulp, vergoeding zou hebben gekregen voor al wat ik verloren heb, voor al den zielsangst, dien ik heb uitgestaan, dan ben ik geruïneerd, — nog erger, nog veel erger — dan heb ik u geruïneerd, voor wie ik alles gewaagd heb! Als wij moeten gaan bedelen...

— Welnu! viel het meisje hem op een vasten toon in de rede; laat ons gaan bedelen, en gelukkig zijn!

— Bedelen — en gelukkig zijn! herhaalde de grijsaard. Arm kind!

— Lieve grootvader! riep Nelleken uit met eene aandoening, waarvan hare bevende stem, gloeiende wangen en hartstochtelijke gebaren duidelijke blijken gaven: ik ben geen kind meer in mijne gedachten; maar al was dit zoo, toch bid ik, dat wij liever mogen bedelen, of in het open veld werken, om een sober stuk brood te verdienen, dan zoo te blijven leven, als wij nu doen.

— Nelleken! zeide de oude man.

— Ja! liever dan zoo te blijven leven, herhaalde het meisje, nog ernstiger dan te voren. Als gij verdriet hebt, zeg mij dan wat het is, en laat mij uw verdriet deelen; als gij zwakker en ziekelijker wordt, laat mij u dan oppassen en opbeuren; als gij arm zijt, laat mij dan met u armoede lijden; maar laat mij bij u blijven, en u niet zoo zien veranderen zonder te weten waarom, of ik zal van droefheid sterven. Lieve grootvader! laten wij morgen uit dit akelige huis vertrekken, en liever langs de deuren gaan bedelen.

De oude man verborg zijn gelaat in zijne handen, en legde zijn hoofd neder op het kussen der rustbank, waarop hij zat.

— Laat ons bedelaars worden! zeide het meisje, terwijl zij haar arm om zijn hals sloeg. Men zal ons wel genoeg geven; daarvoor ben ik niet bang. Wij moeten naar buiten op de dorpen gaan, en op het veld onder de boomen slapen, en nooit weer denken aan geld, of iets anders dat u treurig maakt, maar des nachts rusten, en over dag de zon in ons gezicht laten schijnen, en te zamen God daarvoor danken. Wij moeten nooit weer een voet zetten in eene donkere kamer of een akelig huis, maar rondzwerven zooals het ons bevalt; en als gij moede wordt, blijft gij zitten op het liefste plekje, dat wij vinden kunnen, en dan ga ik alleen voor ons beiden bedelen. Hier werd hare stem door haar snikken gesmoord — en zij weende niet alleen.

Dit waren geene woorden voor vreemde ooren; het was ook geen tooneel voor vreemde oogen; en toch waren er vreemde oogen en ooren, die scherp acht gaven op al wat er voorviel.

(Wordt voortgezet.)